

Αλέξης Μητρόπουλος & Αγγελική Μητροπούλου:**ΟΔΗΓΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2025****ΤΑ 20 ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ
ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΛΥΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ**

- 1.ΕΠΑΝΑΧΟΡΗΓΗΣΗ 13ης ΚΑΙ 14ης ΣΥΝΤΑΞΗΣ
- 2.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ
- 3.ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΩΝ ΤΟΥ 11μήνου ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ Ή ΤΟΥΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥΣ
- 4.ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΕΚΑΣ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΧΑΜΗΛΟΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ
- 5.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΑΣ
- 6.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΥΠΕΡ ΥΓΕΙΑΣ 6%
- 7.ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΥΞΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ
- 8.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΤΩΝ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
- 9.ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΙΣΟΒΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗ ΜΗΤΕΡΑ
- 10.ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥΣ
- 11.ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΚΑΤΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΣΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ
- 12.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΕΚΜΑΡΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΥΣ ΥΠΕΡΗΛΙΚΕΣ
- 13.ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΝΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΜΕ 30 ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΙ ΑΝΩ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΩΝ
- 14.ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΟΩΡΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΑΝΕΞΑΙΡΕΤΩΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ
- 15.ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΛΟΓΩ ΘΑΝΑΤΟΥ ΣΤΟΝ ΕΠΙΖΩΝΤΑ ΣΥΖΥΓΟ-ΤΕΚΝΑ
- 16.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ «ΠΟΙΝΗΣ» («ΠΕΝΑΛΤΙ») ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΟ 30% ΤΗΣ ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΤΟ 62^ο ΕΤΟΣ ΗΛΙΚΙΑΣ
- 17.ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΛΗΡΟΥΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΤΟΥΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ ΜΕ 15 Ή 20 ΕΤΗ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ
- 18.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΥ-ΒΡΟΥΤΣΗ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΕΙ ΤΟ ΕΦΑΠΑΞ ΑΠΟ 1-1-2014 ΚΑΙ ΜΕΤΑ
- 19.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ «ΡΗΤΡΑΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΜΟΥ» ΓΙΑ ΤΑ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ
- 20.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΡΗΤΡΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΟΛΟ ΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΒΙΟ

130 δις € έχασαν οι συνταξιούχοι την περίοδο 2010-2024!!

4 δις € θα χάσουν το 2025 από ΕΑΣ-Υπέρ Υγείας-Προσωπική Διαφορά!!

Καμιά κοινωνική τάξη στην Ελλάδα, κατά την περίοδο των τριών (3) Μνημονίων και της υγειονομικής κρίσης (κορωνοϊού), δεν είχε περισσότερες απώλειες από αυτή των συνταξιούχων.

Πράγματι, σύμφωνα με την πιο πρόσφατη και επιστημονικά τεκμηριωμένη ανάλυση και επεξεργασία των αριθμών, οι συνταξιούχοι τής χώρας μας έχασαν πάνω από 130 δις € κατά την περίοδο 2010-2024 (βλέπε φύλλο 151/30-11-2024 στην «Εφημερίδα όλων των συνταξιούχων 60+»).

Και τώρα που βγήκαμε (υποτίθεται) από τα Μνημόνια (πράγμα αναληθές, αφού οι εκατοντάδες μνημονιακοί νόμοι και υπουργικές αποφάσεις των περικοπών εξακολουθούν να ισχύουν), οι Έλληνες συνταξιούχοι υφίστανται περικοπές δισεκατομμυρίων, με βάση ισχύοντες ακόμη μνημονιακούς νόμους. Το 2025, σύμφωνα με τον κρατικό προϋπολογισμό 2025 που ψηφίστηκε στις 12-12-2024, οι συνταξιούχοι θα χάσουν 4 δις € επιπλέον. Η εισφορά υπέρ ΕΑΣ που θα στοιχίσει στους συνταξιούχους, ΜΟΝΟ για το 2025, 886 εκατ. €, η εισφορά υπέρ υγείας που θα στοιχίσει 2 δις € για το 2025, η στέρηση της αύξησης των συντάξεων που έχουν ακόμη Προσωπική Διαφορά, καθώς και η στέρηση των Δώρων με απώλειες μέχρι σήμερα πάνω από 40 δις €, περικοπές δηλαδή που έχουν υποστεί και υφίστανται ακόμη οι συνταξιούχοι, μαρτυρούν την πρωτοφανή λεηλασία που έχουν υποστεί οι Έλληνες και Ελληνίδες συνταξιούχοι.

Γ'αυτό, το νέο έτος 2025, επιβάλλεται με γενναιόδωρες πολιτικές αποφάσεις να επιστραφεί στους συνταξιούχους τουλάχιστον ένα τμήμα, έστω, των μεγάλων απωλειών που είχαν τα προηγούμενα έτη. Οι Έλληνες και οι Ελληνίδες συνταξιούχοι απαιτούν επιστροφή στην ασφαλιστική κανονικότητα με την κατάργηση των νόμων που τους στερούν, ακόμη και σήμερα, μια αξιοπρεπή -και για χιλιάδες εξ αυτών τη στοιχειώδη- διαβίωση.

Κωδικοποιήσαμε τα πιο σημαντικά αιτήματα των προς την κυβέρνηση κυρίως, αλλά και προς τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης, για το 2025, στα εξής είκοσι (20), τα οποία και εξειδικεύουμε αμέσως παρακάτω:

1.ΕΠΑΝΑΧΟΡΗΓΗΣΗ 13ης ΚΑΙ 14ης ΣΥΝΤΑΞΗΣ (ΔΩΡΑ ΠΑΣΧΑ-ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΣΕ ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ)

40 ΔΙΣ € ΟΙ ΑΠΩΛΕΙΕΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2010-2024!

Με τον ν. 4093/2012 (ΦΕΚ Α 222) η τότε κυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου (ΝΔ-ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ) ψήφισε την ολοσχερή κατάργηση από 1-1-2013 των τριών Δώρων-Επιδομάτων (Δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα και Επίδομα Αδείας) σε όλους τους συνταξιούχους και για όλα τα είδη των συντάξεων.

Το συνολικό ύψος των τριών Δώρων-Επιδομάτων, όταν καταργήθηκαν, ήταν 800 € κατ'έτος (400, 200 και 200 €, αντίστοιχα), αφού η 13η και 14η σύνταξη είχαν ήδη περιοριστεί από την κυβέρνηση Γ. Α. Παπανδρέου το 2010 με το άρθρο μόνο του πρωτομνημονιακού νόμου 3847/2010 (ΦΕΚ Α 67).

Η δραστική μείωση των σημαντικών για την αξιοπρεπή διαβίωση των συνταξιούχων Δώρων-Επιδομάτων από το α' Μνημόνιο είχε δυστυχώς κριθεί συνταγματική(!) με την υπ'αριθ. 668/2012 απόφαση της Ολομέλειας του ΣΤΕ, γνωστή και ως «απόφαση Πικραμένου» (Πρόεδρος τότε του ΣΤΕ), τέως Αντιπροέδρου της κυβέρνησης Μητσοτάκη.

Με τον ίδιο νόμο (άρθρο πρώτο παρ. α υποπαρ.Γ ν. 4093/2012) καταργήθηκαν από 1-1-2013 και τα Δώρα-Επιδόματα των δημοσίων υπαλλήλων, που επίσης είχαν περιοριστεί με το α' Μνημόνιο (ν. 3845/2010) στα 1.000 € ανά έτος (500, 250 και 250 αντίστοιχα).

Μεταγενέστερα, με την υπ'αριθ. 2287/2015 απόφαση της Ολομέλειάς του ΣΤΕ κήρυξε αντισυνταγματική την κατάργηση των Δώρων και Επιδομάτων των συνταξιούχων με τον ν. 4093/2012. Η ιστορική αυτή απόφαση του ΣΤΕ δυστυχώς αργότερα ανατράπηκε από την υπ'αριθ. 1436/2020 απόφαση ΟΛΣΤΕ.

Με το άρθρο 14 (παρ. 2) ο ν. 4387/2016 (ΦΕΚ Α 85) νομιμοποίησε όλες τις περικοπές από το α' και β' Μνημόνιο (ν. 4046/2012), καθώς και την οριστική κατάργηση της 13ης και 14ης σύνταξης (Δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα).

Η κατάργηση των Δώρων στις κύριες και επικουρικές συντάξεις είναι η σημαντικότερη σε ύψος περικοπή που έχει γίνει ποτέ στο εισόδημα των συνταξιούχων, συνολικού ποσού 40 δις € για την περίοδο 2010-2024!

Κατά την ίδια περίοδο οι συνταξιούχοι έχασαν δύο (2) συντάξεις για κάθε έτος (εκτός από τα έτη 2010 και 2011, που εισέπραξαν μόνο μέρος των Δώρων).

Όλοι όσοι ελάμβαναν Δώρα και από την επικουρική τους σύνταξη, έχασαν περισσότερες από δύο (2) συντάξεις κατ'έτος ενώ ακόμη περισσότερα έχασαν οι απόστρατοι και οι συνταξιούχοι δημόσιοι υπάλληλοι, επειδή πολλοί εξ αυτών ελάμβαναν 13^ο και 14^ο μέρισμα.

Η 13^η σύνταξη-«παρωδία», που χορήγησε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ πριν τις εθνικές εκλογές του 2019 με το άρθρο 120 του ν. 4611/2019 (ΦΕΚ Α 73), ήταν συνολικού κόστους 830 εκατ. €, αφού μόνο οι συνταξιούχοι με ποσό σύνταξης έως 500 € έλαβαν το 100% τής 13^{ης} σύνταξης, ενώ οι λοιποί έλαβαν το 70%, το 50% και το 30% ανά ύψος σύνταξης.

Με το άρθρο 47 του ν. 4670/2020 (ΦΕΚ Α 43) της σημερινής κυβέρνησης καταργήθηκε η παραπάνω διάταξη του άρθρου 120 του ν. 4611/2019 της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, που θέσπισε σε μόνιμη βάση τη «νόθα» 13^η σύνταξη. Τη θέση της κατέλαβε ένας μόνιμος μηχανισμός στήριξης πολιτικών πρόνοιας, κοινωνικής αλληλεγγύης και υγείας ύψους 0,5% του ΑΕΠ.

Σήμερα υπάρχει επιτακτική ανάγκη επαναχορήγησης των τριών Δώρων-Επιδομάτων σε όλους στους συνταξιούχους και για όλα τα είδη των συντάξεων, αφού τώρα δεν συντρέχουν οι λόγοι περικοπής τους!

Η ανατροπή των ευνοϊκών για τους συνταξιούχους αποφάσεων από την Ολομέλεια του ΣΤΕ το 2015, που έβαλε ταφόπλακα στα Δώρα των συνταξιούχων, δύναται οπωσδήποτε να αναιρεθεί, αφού και «έχουμε βγει από τα Μνημόνια» (όπως υποστηρίζουν οι πολιτικοί των Μνημονίων) και το χρέος δεν μειώθηκε (απεναντίας, αυξήθηκε πολύ), επιπλέον μάλιστα, οι συνταξιοδοτικές δαπάνες το 2024 παραμένουν στα ίδια επίπεδα με το 2010!!

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του ΕΦΚΑ, παρά τις περικοπές ύψους 130 δις € μέχρι σήμερα και την κατάργηση των Δώρων συνολικού ύψους 40 δις € την περίοδο 2010-2024, οι συνταξιοδοτικές δαπάνες -αντί να μειωθούν- αυξήθηκαν!! Το 2010 ανέρχονταν σε 29.660.771 €, το 2024 έφτασαν το ποσό των 33.396 εκατ. €, ενώ το 2025 θα ανέλθουν στα 34.357 εκατ. € (σελ. 178 κρατικού προϋπολογισμού 2025). Αυτή είναι και η αποστομωτική απάντηση σε όσους ληλάτησαν τους συνταξιούχους καθ'όλη τη διάρκεια των Μνημονίων, έχοντας ως επιχείρημα ότι η Ελλάδα έχει τις πιο μεγάλες συνταξιοδοτικές δαπάνες.

Γι'αυτό πρέπει άμεσα να γίνει κατανοητό ότι η 13η και η 14η σύνταξη πρέπει να επαναθεσμοθετηθούν σε ΜΟΝΙΜΗ ΒΑΣΗ και για ΟΛΟΥΣ ΑΝΕΞΑΙΡΕΤΩΣ τους συνταξιούχους ή τους κληρονόμους τους, αφού η κατάργησή τους ούτε νομικό, ούτε ηθικό, αλλά ούτε και δημοσιονομικό έρεισμα έχει.

2.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ ΜΕ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ

700 ΕΚΑΤ. € ΘΑ ΧΑΣΟΥΝ ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΤΟ 2025 ΛΟΓΩ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ!

Η Προσωπική Διαφορά αποτελεί ουσιαστικά μηχανισμό μείωσης των «παλαιών» συντάξεων. Πρωτοθεσπίστηκε με το γ' Μνημόνιο (ν. 4336/2015), εξειδικεύτηκε με τον νόμο Κατρούγκαλου (ν. 4387/2016) και θωρακίστηκε με τον νόμο Βρούτση (ν. 4670/2020).

Με το γ' Μνημόνιο (ν. 4336/2015, ΦΕΚ Α 94) αποφασίστηκε από τους δανειστές και την τότε κυβέρνηση Τσίπρα-Καμένου η περικοπή όλων των «παλαιών» κύριων συντάξεων, οι οποίες είχαν ήδη, με τα δύο πρώτα Μνημόνια (ν. 3845/2010, 4046/2012) και τους εφαρμοστικούς τους νόμους, υποστεί περικοπές ύψους πάνω από 30% και από 1-1-2013 καταβάλλονταν επί 12 μήνες και όχι επί 14 μήνες, αφού από την ανωτέρω ημερομηνία καταργήθηκαν οι 13η και 14η σύνταξη (Δώρα).

Ο μηχανισμός για τη μείωσή τους εφευρέθηκε και αποτυπώθηκε, λίγους μήνες μετά, στον νόμο Κατρούγκαλου 4387/2016 (ΦΕΚ Α 85) με τον πρωτοφανή στα ευρωπαϊκά νομικά χρονικά θεσμό τής «Προσωπικής Διαφοράς».

Με τον ν. 4387/2016 νομοθετήθηκε αρχικά ο επανυπολογισμός-αναπροσαρμογή όλων των «παλαιών» συντάξεων, που λειτούργησε ως «προκρούστεια κλίνη» των ήδη πολλαπλά ληλατημένων μικρών ελληνικών συντάξεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2α του ν. 4387/2016, μέχρι 31-12-2018 οι κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του χρόνου αυτού καταβαλλόμενες συντάξεις «...συνεχίζουν να καταβάλλονται στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί κατά την 31-12-2014 σύμφωνα με τις τότε ισχύουσες διατάξεις...».

Οι διατάξεις του άρθρου 14, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν. 4387/2016, προσδιόρισαν τη διαδικασία επανυπολογισμού και αναπροσαρμογής των ήδη καταβαλλομένων ή καταβλητέων στις 12-5-2016

κύριων συντάξεων των Φορέων Κύριας Ασφάλισης (πλην των συντάξεων του ΟΓΑ), σε εφαρμογή των κανόνων του ενιαίου ΕΦΚΑ.

Με το άρθρο 25 του ν. 4670/2020 (νόμος Βρούτση), όχι μόνο δεν καταργήθηκε ο θεσμός τού επανυπολογισμού των «παλαιών» συντάξεων του ν. 4387/2016, όπως είχε δεσμευτεί το 2019 η ΝΔ, αλλ' αντιθέτως ενισχύθηκε, προστατεύτηκε και εφαρμόστηκε άμεσα.

Με τη διάταξη-«πλυντήριο» του άρθρου 14 παρ. 2 του ν. 4387/2016 (νόμος Κατρούγκαλου), η κυβέρνηση της ΝΔ με το άρθρο 25 του ν. 4670/2020, επανα-νομοθέτησε τον επανυπολογισμό-αναπροσαρμογή των «παλαιών» κύριων συντάξεων, καθώς και της προσωπικής διαφοράς!! Η κυβέρνηση της ΝΔ, επικαλούμενη δηλαδή την ανωτέρω διάταξη του νόμου Κατρούγκαλου, ισχυρίστηκε:

α)ότι το άρθρο 14 του νόμου Κατρούγκαλου νομιμοποίησε (ουσιαστικά «ξέπλυνε» νομοθετικά) τις περικοπές των συντάξεων και την κατάργηση των τριών Δώρων-Επιδομάτων με τους ν. 4051/2012 και 4093/2012, καθιστώντας εμμέσως ανίσχυρες τις αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου Επικρατείας του 2015 (2287-2288/2015) που είχαν κρίνει τους παραπάνω νόμους αντισυνταγματικούς και

β)οι μόνοι που δικαιούνταν αναδρομικά για τις περικοπές προ του νόμου Κατρούγκαλου ήταν ελάχιστοι μόνο συνταξιούχοι που είχαν προλάβει να δικαιωθούν με βάση τις υπ' αριθ. 2287-2288/15 αποφάσεις της Ολομέλειας του ΣΤΕ!!

Έτσι ο ν. 4670/2020 νομιμοποίησε τις συνταξιοκτόνες μειώσεις που επήλθαν με τις διατάξεις των ν. 4051/2012 και 4093/2012 και οδήγησαν στα Δικαστήρια εκατοντάδες χιλιάδες συνταξιούχων!

Ως γνωστόν, για 13 χρόνια οι συντάξεις δεν είχαν αυξηθεί. Στις 31-12-2022 όμως έληξε ο νόμος που είχε «παγώσει» όλες τις συντάξεις στο ύψος του 2014 και απαγόρευε τις αυξήσεις για την περίοδο 2015-2022 (ν. 4472 και 4475/2017). Έτσι από 1-1-2023 αυξήθηκαν όλες οι κύριες συντάξεις κατά 7,75%, από 1-1-2024 κατά 3%, ενώ για το 2025 προβλέπεται αύξηση ύψους 2,4%, σύμφωνα με το σχέδιο προϋπολογισμού έτους 2025.

Το 2023 και το 2024 οι συνταξιούχοι που είχαν προσωπική διαφορά μεγαλύτερη από την αύξηση που έδωσε η κυβέρνηση, δεν είδαν πραγματικές αυξήσεις στις συντάξεις τους, όπως προαναφέραμε. Το ίδιο θα συμβεί και για το

2025! Από αυτούς, 605.000 θα έχουν Προσωπική Διαφορά και τα επόμενα χρόνια.

Πιο συγκεκριμένα, χωρίς καθαρή αύξηση έμειναν 1.230.000 συνταξιούχοι με Προσωπική Διαφορά το 2023, 950.000 συνταξιούχοι το 2024 και προβλέπεται 772.000 συνταξιούχοι επίσης να μην δουν αύξηση το 2025. Πιο συγκεκριμένα:

- Αναφορικά με το 2023, από το σύνολο των συνταξιούχων, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε το Υπουργείο Εργασίας και είναι επισφαλής (αφού το σύνολο των συνταξιούχων τον μήνα Νοέμβριο 2022, σύμφωνα με το Π/Σ «ΗΛΙΟΣ/ΗΔΙΚΑ» ανήλθαν σε 2.472.823 και το Υπουργείο τούς εμφάνισε σε 2.613.757), οι 1.682.116 εισέπραξαν άμεσα την αύξηση 7,75% στην κύρια σύνταξή τους, ενώ 931.631 συνταξιούχοι (που διατηρούσαν Προσωπική Διαφορά) είχαν μόνο λογιστική αύξηση και όχι πραγματική, αφού με αυτήν μηδένισαν ή συμψήφισαν (μείωσαν) την Προσωπική Διαφορά. Αλλά και από τους 1.682.116 συνταξιούχους, περισσότεροι από 400.000 δεν εισέπραξαν ολόκληρη την αύξηση του 7,75% αλλά τμήμα της, επειδή η αύξηση υπερκάλυψε τη μικρότερη προσωπική διαφορά που είχαν.

Οι περίπου 1.230.000 συνταξιούχοι, τα Χριστούγεννα του 2023, έλαβαν το Επίδομα Προσωπικής Διαφοράς ύψους 100, 150 και 200 €, ανάλογα με το ύψος τής σύνταξής τους.

- Αναφορικά με το 2024 προβλέφθηκε αύξηση όλων των κύριων συντάξεων κατά 3% από 1-1-2024. Δεν προβλέφθηκε αύξηση των επικουρικών συντάξεων που παρέμειναν χωρίς καμία απολύτως αύξηση και μόνο με περικοπές από το 2010. Και από αυτή τη μικρή αύξηση αποκλείστηκαν 950.000 συνταξιούχοι οι οποίοι είχαν Προσωπική Διαφορά άνω των 10 €.

Οι συγκεκριμένοι συνταξιούχοι τα Χριστούγεννα του 2024 έλαβαν Επίδομα Προσωπικής Διαφοράς ύψους 100, 150 και 200 €, ανάλογα με το ύψος τής σύνταξής τους, εφόσον έχουν προσωπική διαφορά άνω των 10 € και σύνταξη κάτω των 1.600 €.

- Αναφορικά με το 2025, η αύξηση των κύριων συντάξεων το 2025 θα είναι 2,4% (πάντα μεικτά). Δυστυχώς και αυτή τη μικρή αύξηση δεν θα την εισπράξουν 605.000 συνταξιούχοι που έχουν Προσωπική Διαφορά άνω των 10 €. Η συνολική απώλεια των ανωτέρω συνταξιούχων, από τη μη πραγματική χορήγηση σ'αυτούς τής αύξησης 2,4% από 1-1-2025, θα ανέλθει στα 700 εκατ. €

περίπου για το 2025, αφαιρουμένου του ποσού των 100 εκατ. € περίπου που θα τους καταβληθούν ως Επίδομα Προσωπικής Διαφοράς.

Γι'αυτό η κυβέρνηση πρέπει να καταργήσει άμεσα τις διατάξεις των νόμων Κατρούγκαλου-Βρούτση και μάλιστα αναδρομικά για την προσωπική διαφορά, χορηγώντας τις αυξήσεις από 1-1-2025 επί των συντάξεων χωρίς προϋποθέσεις και χωρίς αποκλεισμούς, ώστε οι συνταξιούχοι να τις δουν πραγματικά στα πορτοφόλια τους σε μια συγκυρία υψηλού πληθωρισμού και φτωχοποίησης ευρύτερων συνταξιοχικών στρωμάτων.

3.ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΩΝ ΤΟΥ 11μήνου ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ Ή ΤΟΥΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥΣ, ΕΙΤΕ ΕΙΧΑΝ ΑΣΚΗΣΕΙ ΑΓΩΓΗ, ΕΙΤΕ ΟΧΙ

Για τέταρτη χρονιά η κυβέρνηση αρνείται να χορηγήσει τα αναδρομικά του 11μήνου 2015-2016 σε όσους συνταξιούχους είχαν ασκήσει έγκαιρα αγωγή (έως 30-7-2020) σύμφωνα με το διατακτικό των υπ'αριθ. 1403-1407/2022 αποφάσεων ΟλΣΤΕ.

Τον τελευταίο καιρό η κυβέρνηση προβάλλει το επιχείρημα ότι αναμένεται η απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (ΑΕΔ) επί της υπόθεσης που εκδικάστηκε στις 17-4-2024, λόγω των αντίθετων αποφάσεων Αρείου Πάγου και ΣΤΕ επί του συγκεκριμένου ζητήματος.

Πράγματι, τα οκτώ (8) βασικά σημεία των αποφάσεων της Ολομέλειας του ΣΤΕ (1403-1407/2022 ΟλΣΤΕ) που απογοήτευσαν τους συνταξιούχους και έφεραν και νέες μεγάλες ανατροπές αναφορικά με τα αναδρομικά του 11μήνου, είναι τα εξής:

1)Η πιλοτική δίκη αφορά αποκλειστικά και «μόνο τους διαδίκους της συγκεκριμένης δίκης, τους αρχικούς και τους παρεμβάντες, ενώπιον του ΣΤΕ»!

2)Η δημοσιονομική σταθερότητα τής χώρας προέχει έναντι πάντων!

3)Πρέπει να καλυφθούν οι οικονομικές ανάγκες τής χώρας στους τομείς τής υγείας, της άμυνας και της διαχείρισης μεταναστατευτικών και προσφυγικών ροών.

4)Η κατάργηση γεγεννημένων αξιώσεων μετά τη δημοσίευση του ν. 4174/31-7-2020 είναι συμβατή με το Σύνταγμα!

5)ΔΕΝ δικαιούνται αναδρομικά 11μήνου όσοι δεν έχουν ασκήσει αγωγή μέχρι 31-7-2020 (δημοσίευση του ν. 4174/2020)!

6)ΔΕΝ παραβιάστηκαν θεμελιωμένα περιουσιακά δικαιώματα των συνταξιούχων με τον ν. 4174/2020!

7)ΔΕΝ παραβιάστηκαν οι διατάξεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη!

8)Τα Σωματεία των Συνταξιούχων που παραστάθηκαν ΔΕΝ εκπροσωπούν τα περιουσιακά δικαιώματα των φυσικών προσώπων-μελών τους!

Έτσι, από τα αναδρομικά των 84 μηνών (12 μήνες επί 7 έτη για την περίοδο 2012-2018) που επιδίκασαν οι ιστορικές αποφάσεις του 2015 (2287-2288/2015), φτάσαμε στα αναδρομικά των 11 μηνών με την απόφαση-ανατροπή 1439/2020 ΟΛΣΤΕ και τώρα στα αναδρομικά των 11 μηνών ΜΟΝΟ για όσους άσκησαν αγωγές μέχρι 31-7-2020 και ήταν διάδικοι στην «πιλοτική δίκη» ενώπιον του ΣΤΕ στις 15-1-2021!!!

Το 2022, βέβαια, ψηφίστηκε η διάταξη του άρθρου 77 του ν. 5001/2022 (ΦΕΚ Α 227) που επιταχύνει την εκδίκαση των αγωγών (κυρίως στις περιπτώσεις ομοδικίας) με σκοπό την επιτάχυνση της καταβολής των αναδρομικών 11μήνου σε 300.000 και πλέον συνταξιούχους που άσκησαν αγωγές μέχρι 30-7-2020 προκειμένου να εισπράξουν τα ποσά που δικαιούνται (κεφάλαιο και τόκους) σύμφωνα με τις δικαστικές αποφάσεις.

Την κρίση του ΑΕΔ είχε ζητήσει ο Άρειος Πάγος με την παραπεμπτική απόφαση του Β' Τμήματός του 1509/2023.

Ωστόσο η κυβέρνηση, ανεξάρτητα και από την αναμενόμενη απόφαση του ΑΕΔ, οφείλει να λάβει πολιτική απόφαση και να καταβάλει άμεσα και έντοκα τα αναδρομικά τού 11μήνου σε όλους τους συνταξιούχους, είτε είχαν ασκήσει αγωγή είτε όχι λόγω αποτροπής τους από κυβερνητικά στελέχη που τους διαβεβαίωναν ότι το όποιο θετικό αποτέλεσμα γι'αυτούς που προσέφυγαν, θα ισχύει για όλους (και γι'αυτούς που δεν προσέφυγαν).

4.ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΕΚΑΣ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΧΑΜΗΛΟΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ

500.000 ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΜΕ ΣΥΝΤΑΞΗ ΕΩΣ 500 € ΜΕΙΚΤΑ (470 € ΚΑΘΑΡΑ)

Οι μεγάλες και μόνιμες περικοπές των συντάξεων και το «πάγωμα» της αύξησής τους για το διάστημα 2016-2022 (ν. 4387/2016, ν. 4670/2020) προκάλεσαν τη βίαιη φτωχοποίηση ευρύτερων συνταξιοδοτικών στρωμάτων και έκαναν μόνιμη κατάσταση στη χώρα μας την συνταξιοδοτική φτώχεια («pension poverty»).

Ειδικότερα, η κατάργηση του ΕΚΑΣ από 1-1-2020 που ψήφισαν και τα τρία μνημονιακά κόμματα ΝΔ-ΠΑΣΟΚ-ΣΥΡΙΖΑ, αλλά ανέλαβε να καταργήσει οριστικά ο ΣΥΡΙΖΑ, έχει φέρει σε οριακό σημείο επιβίωσης πάνω από 1.000.000 συνταξιούχων μας, που αποτελούν σήμερα ένα ευρύ ξεχωριστό στρώμα πάμφτωχων συνανθρώπων μας. Στη διεθνή βιβλιογραφία αποκαλούνται «πένητες συνταξιούχοι» («poor pensioners») επειδή, ενώ συνταξιοδοτούνται, διαβιούν σε συνθήκες απόλυτης ή σχετικής φτώχειας!

Γι' αυτό σήμερα, με την έκρηξη της ακρίβειας και του πληθωρισμού που δεν είναι συγκυριακά φαινόμενα, το ζήτημα της μόνιμης επαναφοράς του ΕΚΑΣ είναι ακραία επιτακτικό και αναγκαίο όσο ποτέ άλλοτε.

Αρχικά το ΕΚΑΣ θεσπίστηκε με τον ν. 2334/1996 (ΦΕΚ Α 188). Είναι γνωστό ότι η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, από τη Συμφωνία της 12ης Ιουλίου 2015 με τους δανειστές, είχε δεσμευτεί για την περικοπή του και την εξοικονόμηση 2,5 δις € (συνολικά) έως το τέλος του 2019, από τη συγκεκριμένη μη ανταποδοτική προνοιακή παροχή, όπως πίστευαν οι δανειστές και οι ηγεσίες των μνημονιακών κομμάτων στην πατρίδα μας.

Ακολούθως, με το γ' Μνημόνιο (ν. 4336/2015 σελ. 1021) ΚΑΙ τα πέντε κόμματα του μνημονιακού τόξου (ΣΥΡΙΖΑ, ΑΝΕΛ, ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, ΠΟΤΑΜΙ) ψήφισαν την κατάργηση του ΕΚΑΣ.

Έπειτα, με το άρθρο 92 του νόμου «Κατρούγκαλου» (ν. 4387/2016) η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ ψήφισε μόνη της την κατάργηση του ΕΚΑΣ από 1-1-2020.

Είναι χαρακτηριστικό το σχετικό απόσπασμα της αιτιολογικής έκθεσης του νόμου Κατρούγκαλου (σελ. 77), που αποτελεί μέγιστο εμπαιγμό των συνταξιούχων, στο οποίο αναφέρεται ότι: **«Μέσω της σταδιακής μείωσης του**

ποσού του επιδόματος, καθώς και των ποσών που αναφέρονται στα εισοδηματικά κριτήρια της παραγράφου 1, η αντίστοιχη δαπάνη βαίνει μειούμενη μέχρι την ολοκληρωτική κατάργησή της από 1.1.2020.» και ότι: «Η κάλυψη των συνταξιούχων που θα απολέσουν το σχετικό επίδομα θα αντισταθμιστεί από την ενεργοποίηση του μηχανισμού του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.».

Στη συνέχεια, με την υπ' αριθ. Φ.11321/οικ.31032/701/14-6-2018 (ΦΕΚ Β 2227) Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) του Υφυπουργού Εργασίας-Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, αποφασίστηκε η τελευταία καταβολή του ΕΚΑΣ τον μήνα Δεκέμβριο του 2019!!

Σημειώνουμε ότι το 2015 η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ παρέλαβε το ΕΚΑΣ στο ύψος των 230 € και μετά από αλλεπάλληλες μειώσεις έφτασε εν έτει 2019 στα 12 € τον μήνα!!

Έτσι, μαζί με τη σύνταξη του Δεκεμβρίου 2019, οι χαμηλοσυνταξιούχοι της πατρίδας μας έλαβαν το ΕΚΑΣ για τελευταία φορά! Στην ουσία έληξε η ισχύς της προαναφερόμενης υπ' αριθ. Φ.11321/οικ.31032/701/14-6-2018 ΚΥΑ.

Η συνολική απώλεια για τους συνταξιούχους, σύμφωνα με την Έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, από τη σταδιακή αυτή μείωση του ΕΚΑΣ, για την περίοδο 2015-2019, είναι περίπου 2,5 δις €!! Τόσα ακριβώς στέρησε η κυβέρνηση από τους δικαιούχους του ΕΚΑΣ και μάλιστα τους φτωχότερους συνταξιούχους τής Ελλάδας και της Ευρώπης!!!

Σήμερα η κατάργηση του ΕΚΑΣ και η στέρηση μιας ισχυρής στήριξης στους χαμηλοσυνταξιούχους που το έχασαν, καθώς και η απουσία καταβολής του στους «νέους» συνταξιούχους (μετά τον Μάιο του 2016), έχουν οδηγήσει στη βίαιη φτωχοποίηση πάνω από 1.000.000 Έλληνες συνταξιούχους. Σύμφωνα με τα τελευταία ανακοινωμένα στοιχεία του συστήματος «ΗΛΙΟΣ» της ΗΔΙΚΑ (ΥΠΕΚΑΚΑ) για τον μήνα Αύγουστο 2024 (Πίνακας Σ.1 του Παραρτήματος), προκύπτει ότι επί του συνόλου των συνταξιούχων (2.500.025 άνθρωποι) τον Αύγουστο 2024:

- Συντάξεις έως 1.000 € μεικτά (940 € καθαρά) έλαβαν 1.428.918 συνταξιούχοι (ποσοστό 57,1%).

- Συντάξεις έως 700 € μεικτά (658 € καθαρά) έλαβαν 955.068 συνταξιούχοι (ποσοστό 38,2%).

- Συντάξεις έως 600 € μεικτά (564 € καθαρά) έλαβαν 755.211 συνταξιούχοι (ποσοστό 30,2%)
- Συντάξεις έως 500 € μεικτά (470 € καθαρά) έλαβαν 493.287 συνταξιούχοι (ποσοστό 19,7%)!

Διαστρωμάτωση Συνταξιούχων - Όλοι (Εισόδημα από όλες τις Συντάξεις) 08/2024								
Εύρος Ποσού	Γήρατος		Θανάτου		Αναπηρικές		Λοιπές	
	Πλήθος	Μ.Ο.	Πλήθος	Μ.Ο.	Πλήθος	Μ.Ο.	Πλήθος	Μ.Ο.
0,01-100	23.880	56,81	6.705	63,77	1.150	58,48	1.003	72,96
100,01-200	19.314	145,29	11.949	156,91	977	145,75	2.668	159,5
200,01-300	12.016	248,21	13.152	235,01	3.400	266,14	2.373	247,49
300,01-400	67.926	369,82	31.289	373,07	31.820	368,55	13.043	393,42
400,01-500	138.919	457,25	79.897	441,81	31.796	452,68	10	418,52
500,01-600	180.889	551,71	52.375	544,50	28.644	546,94	16	582,89
600,01-700	149.208	648,47	33.872	648,41	16.777	643,61	0	0
700,01-800	122.715	748,04	29.192	748,29	15.140	764,07	4.387	795,24
800,01-900	111.116	849,99	27.725	848,39	9.685	845,23	419	838,08
900,01-1000	118.362	949,66	27.026	947,77	8.082	945,52	1	913,39
1000,01-1500	570.890	1.252,58	59.745	1.198,08	22.656	1.214,81	4	1128,56
1500,01-2000	284.446	1.686,77	10.351	1.675,26	4.400	1.684,70	8	1602,4
2000,01-2500	75.705	2.211,56	1.632	2.185,22	791	2.185,58	0	0
2500,01-3000	25.786	2.706,75	410	2.710,03	203	2.730,84	0	0
3000,01-3500	8.458	3.203,38	103	3.166,69	57	3.199,68	0	0
3500,01-4000	3.082	3.709,79	18	3.646,55	10	3.665,68	0	0
>4000,01	2.330	4.386,48	15	4.532,68	7	4.502,27	0	0
ΣΥΝΟΛΑ	1.915.042	1.081,88	385.456	694,98	175.595	675,22	23.932	421,57

Συνέπεια των μνημονιακών πολιτικών στις συντάξεις είναι η δημιουργία ενός νέου τύπου συνταξιούχου: του «συνταξιούχου-πένητα» («poor pensioner»), που ταυτόχρονα και συνταξιοδοτείται και πένεται αδυνατώντας να διαβιώσει αξιοπρεπώς!

Η σημερινή κυβέρνηση της ΝΔ, που έχει ψηφίσει μαζί με τον ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ την κατάργηση του ΕΚΑΣ (με τον ν. 4336/2015 σελ. 1021), προκειμένου να αμβλύνει τις αρνητικές κοινωνικές συνέπειες, ψήφισε το άρθρο 47 του ν. 4670/2020 («νόμος Βρούτση») για εγγραφή από 1-1-2020 στον ετήσιο κοινωνικό προϋπολογισμό δαπάνης 0,5% του ΑΕΠ για «κάλυψη πολιτικών πρόνοιας, κοινωνικής αλληλεγγύης και υγείας». Όμως αυτό δεν έχει κατευθυνθεί στους χαμηλοσυνταξιούχους που απώλεσαν το ΕΚΑΣ!

Το βέβαιο σήμερα είναι ότι ο συμβολικότερος θεσμός τού Κοινωνικού Κράτους στη μεταπολεμική Ελλάδα, το ΕΚΑΣ, που κατάφερε να κρατήσει ένα ανεκτό επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης στους χαμηλοσυνταξιούχους, αποτελεί, με απόφαση των κομμάτων τού μνημονιακού τόξου, από 1-1-2020 οριστικά παρελθόν!

Είναι ντροπή και όνειδος για την προηγούμενη κυβέρνηση τής δήθεν ...Αριστεράς να θεσπίσει μαζί με ΝΔ και ΠΑΣΟΚ και να υλοποιήσει την πλήρη κατάργηση του ΕΚΑΣ, κάτι που καμία άλλη κυβέρνηση ακραίου νεοφιλελεύθερου προσανατολισμού στην Ελλάδα και την Ευρώπη δεν θα τολμούσε να το πράξει!

Η κατάργηση του ΕΚΑΣ και η θέσπιση του υπερΤαμείου (ν. 4389/2016), που υποθήκευσε ολόκληρο τον άυλο και υλικό δημόσιο πλούτο τής πατρίδας μας, από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ δεν αποτελούν μόνο ήττα τού συγκεκριμένου πολιτικού χώρου ούτε δηλωτικό τής ανεπίστρεπτης νεοφιλελεύθερης μετάλλαξής του. Αποτελούν το μεγαλύτερο πλήγμα που επέφερε ποτέ πολιτικός σχηματισμός στο πιο φτωχό τμήμα του ελληνικού λαού.

Γι' αυτό πρέπει άμεσα να επανα-νομοθετηθεί το ΕΚΑΣ και σε μόνιμη βάση και να χορηγηθεί ξανά στους φτωχούς συνταξιούχους ως μια μικρή ενίσχυση για αξιοπρεπή διαβίωση. Το ΕΚΑΣ πρέπει να επαναθεσπιστεί και να χορηγηθεί εκ νέου σε όλους (παλιούς και νέους) χαμηλοσυνταξιούχους, ή τουλάχιστον, σε αυτούς που λαμβάνουν τη μηνιαία κύρια σύνταξη ντροπής έως 500 € μεικτά (470 € καθαρά).

5.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ (ΕΑΣ). ΕΜΠΑΙΓΜΟΣ Η ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΜΑΚΙΩΝ ΜΕ ΤΟΝ Ν. 5162/2024 (άρθρο 14)

10 ΔΙΣ € ΕΧΑΣΑΝ ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2010-2024

886 ΕΚΑΤ. € ΘΑ ΧΑΣΟΥΝ ΤΟ 2025

Ως γνωστόν, με το άρθρο 38 του ν. 3863/2010 θεσπίστηκε η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) για όλες τις κύριες συντάξεις που υπερέβαιναν το ποσό των 1.400 € (μεικτά). Αργότερα οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού συμπληρώθηκαν με το άρθρο 2 (παρ. 9) του ν. 4024/2011 και τροποποιήθηκαν με το άρθρο 30 (παρ. 4) του ν. 4075/2012 και το άρθρο 29 (παρ. 2 και 3) του ν. 4325/2015.

Εξάλλου με το άρθρο 44 παρ. 13α και 13β του ν. 3986/2011 (ΦΕΚ Α 152) θεσπίστηκε η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) επί όλων των επικουρικών συντάξεων που υπερέβαιναν τα 300 € μεικτά.

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της ΕΝΥΠΕΚΚ, οι συνολικές απώλειες από το 2010 μέχρι και σήμερα (2024) από τις περικοπές υπέρ ΕΑΣ των κύριων και επικουρικών συντάξεων (όπου υπερέβαιναν οι μεν

κύριες τα 1.400 € μεικτά, οι δε επικουρικές τα 300 € μεικτά), ξεπερνούν τα 10 δις €. Άλλοι υπολογισμοί ανεβάζουν τις απώλειες στα 15 δις €. Ο μέσος όρος των περικοπών για κάθε συνταξιούχο ή τους κληρονόμους του ανέρχεται στο ποσό των 30.000 €.

Με την υπ' αριθ. 244/10-2-2017 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου κρίθηκαν αντισυνταγματικές οι διατάξεις των μνημονιακών νόμων 3865/2010, 3986/2011, 4002/2011 κ.ά., με τους οποίους είχε επιβληθεί «Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων» (ΕΕΑΣ) σε όλους τους συνταξιούχους του Δημοσίου (Δημόσιο, ειδικά μισθολόγια, σώματα ασφαλείας κ.ά).

Ωστόσο, ακολούθησε η έκδοση της υπ' αριθ. 1477/2021 απόφασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σύμφωνα με αυτή τη νεώτερη απόφαση, οι συνταξιούχοι και οι κληρονόμοι τους θα πληρώνουν ισόβιο «χαράτσι» σε κύριες και επικουρικές συντάξεις, αφού με την υπ' αριθ. 1477/2021 απόφαση, η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου ακύρωσε τις δικές της προηγούμενες αποφάσεις 244/2017 και 504/2021, οι οποίες είχαν κρίνει αντισυνταγματική την παρακράτηση της ΕΑΣ!!

Έτσι η ΕΑΣ, σύμφωνα με τη νεώτερη αυτή απόφαση 1477/2021 της ΟΛΕΛΣυν, που ανέτρεψε τις αντίθετες αποφάσεις 244/2017 και 504/2021 του ίδιου Δικαστηρίου, θα συνεχίζει να επιβάλλεται ως μόνιμη εισφορά («χαράτσι») από 1-1-2019 κι εφεξής, σε εφαρμογή των μνημονιακών νόμων που την επέβαλαν και την αύξησαν, όπως εκθέσαμε παραπάνω.

Επίσης, η κυβέρνηση οφείλει να καταργήσει με πολιτική απόφαση την ΕΑΣ και για τις κύριες και για τις επικουρικές συντάξεις.

Ήδη, από 1-1-2023, με την αύξηση που χορήγησε η κυβέρνηση ύψους 7,75%, πολλοί συνταξιούχοι εισέπραξαν μικρότερη σύνταξη ενώ άλλοι υπέστησαν και μείωση, αφού ξεπέρασαν το «όριο» («κατώφλι») των 1.400 € (μεικτά) στην κύρια σύνταξή τους, με συνέπεια να υποστούν περικοπή από 3% και άνω λόγω παρακράτησης της εισφοράς υπέρ της ΕΑΣ. Το ίδιο συνέβη, σε μικρότερη έκταση, και το 2024 με την αύξηση των συντάξεων κατά 3%!

Το 2024 οι συνταξιούχοι πλήρωσαν 555 εκατ. € υπέρ ΕΑΣ, που παρακρατήθηκε από όλες τις κύριες συντάξεις πάνω από 1.400 € μεικτά (μείωση 3%-14%) και από όλες τις επικουρικές πάνω από 300 € μεικτά (μείωση 3%-10%).

Τώρα, με θλίψη εντοπίσαμε στη σελ. 166 της Εισηγητικής Έκθεσης του κρατικού προϋπολογισμού για το 2025 και στον Πίνακα 3.20 ότι το ποσό που θα πληρώσουν υπέρ ΕΑΣ οι συνταξιούχοι θα είναι κατά 331 εκατ. € μεγαλύτερο σε σχέση με το 2024 και ότι η βασική πηγή εσόδων για τον προϋπολογισμό του ΑΚΑΓΕ θα προέρχεται και το 2025 (όπως και τα προηγούμενα χρόνια) από την παρακράτηση της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων, σύμφωνα με ισχύοντες ακόμη μνημονιακούς νόμους (3865/2010, 3986/2011, 4002/2011).

Συγκεκριμένα, όπως για το 2024, έτσι δυστυχώς και για το 2025, προβλέπεται τα βασικά έσοδα του προϋπολογισμού για το ΑΚΑΓΕ (που ιδρύθηκε με το άρθρο 149 του ν. 3655/2008) να προέλθουν από την παρακράτηση υπέρ ΕΑΣ από τους συνταξιούχους που έχουν κύρια σύνταξη 1.400 € μεικτά και άνω (από 1-1-2025, με το νέο σύστημα, από 1.435 € και άνω) και επικουρική 300 € μεικτά και άνω.

Παραθέτουμε τον άκρως αποκαλυπτικό Πίνακα 3.20 (σελίδα 166) της Εισηγητικής Έκθεσης του Υπουργείου Οικονομικών για τον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2025 αναφορικά με τον προϋπολογισμό του ΑΚΑΓΕ και τον αντίστοιχο του περσινού Κρατικού Προϋπολογισμού 2024 (Πίνακας 3.19, σελίδα 169).

	2024 Εκτιμήσεις	2025 Προβλέψεις
Έσοδα	2.615	2.680
Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (κύρια σύνταξη)	766	766
Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (επικουρική σύνταξη)	120	120
Έσοδα από τόκους και προσόδους κινητών αξιών	550	550
Μεταβιβάσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό (ν.4254/2014)	830	903
Μεταβιβάσεις από ΟΚΑ (ν.4585/2018)	349	341
Δαπάνες	0	0
Ισοζύγιο κατά ESA	2.615	2.680

	2023 Εκτιμήσεις	2024 Προβλέψεις
Έσοδα	1.890	2.044
Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (κύρια σύνταξη)	426	435
Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (επικουρική σύνταξη)	120	120
Έσοδα από τόκους και προσόδους κινητών αξιών	298	305
Μεταβιβάσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό (ν.4254/2014)	681	830
Μεταβιβάσεις από ΟΚΑ (ν.4585/2018)	365	354
Δαπάνες	0	0
Ισοζύγιο κατά ESA	1.890	2.044

Από τους ανωτέρω πίνακες προκύπτει ότι, ενώ οι προβλέψεις για τα έσοδα από την ΕΑΣ το 2024 ήταν 555 εκατ. € (435 από κύριες συντάξεις + 120 από επικουρικές), οι τελικές εκτιμήσεις για το 2025 θα φτάσουν στα 886 εκατ. € (766 από κύριες + 120 από επικουρικές), σύμφωνα πάντα με τους επίσημους προϋπολογισμούς!

Το βέβαιο συμπέρασμα είναι πάντως ότι το 2025 πάνω από 400.000 συνταξιούχοι (ή οι κληρονόμοι τους) με κύρια μεικτή σύνταξη άνω των 1.400 € (1.435 € από 1-1-2025) και επικουρική μεικτή σύνταξη άνω των 300 € (οι συντελεστές παραμένουν ίδιοι), θα χάσουν συνολικά το υπέρογκο ποσό των 886 εκατ. € (766 + 120), σύμφωνα με το σχέδιο προϋπολογισμού για το 2025, ΜΟΝΟ από την ΕΑΣ, αφού υφίστανται τις περικοπές ύψους 3%-14% και 3%-10%, αντιστοίχως.

Η νέα ρύθμιση του άρθρου 14 ν. 5162/2024 (ΦΕΚ Α 198), αντί να καταργήσει την ΕΑΣ, την επαναθεσπίζει και την θωρακίζει με την απλή τιμαριθμοποίηση των «κατωφλίων» κάθε συντελεστή. Γι'αυτό η νέα ρύθμιση αποτελεί εμπαιγμό των συνταξιούχων και των οικογενειών τους.

Έτσι αποδεικνύεται για μία ακόμη φορά η ...ευφάνταστη μέθοδος τής οικονομικής πολιτικής τής κυβέρνησης ΝΔ που από τη μία αυξάνει τις συντάξεις και από την άλλη εισπράττει υπερδιπλάσια από τους φόρους και τις «εισφορές» που έχουν θεσπίσει μνημονιακοί νόμοι και που δυστυχώς ισχύουν μέχρι και σήμερα!!

Το «χαράτσι» της ΕΑΣ, ο ιδιότυπος αυτός φόρος τής πρώτης κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ που διατήρησαν και εφήρμοσαν σχολαστικά μέχρι σήμερα όλες οι μνημονιακές κυβερνήσεις και που στέρησε από τους συνταξιούχους μέχρι σήμερα πάνω από 10 δις € (που με τις κρατικές ενισχύσεις έχει εκτοξευθεί στα 17 δις €), πρέπει να καταργηθεί, όπως προαναφέραμε, άμεσα και αναδρομικά. Το ΑΚΑΓΕ πρέπει να αιμοδοτείται τακτικά και γενναιόδωρα ΜΟΝΟ από τον κρατικό προϋπολογισμό και όχι από τη μείωση των ήδη λεηλατημένων συντάξεων με την παρακράτηση υπέρ ΕΑΣ!

6.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΥΠΕΡ ΥΓΕΙΑΣ 6% ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ

2 ΔΙΣ € ΘΑ ΠΛΗΡΩΣΟΥΝ ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΥΠΕΡ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟ 2025
200 ΕΚΑΤ. € ΥΠΕΡ ΥΓΕΙΑΣ ΘΑ ΠΛΗΡΩΣΟΥΝ ΧΗΡΕΣ ΚΑΙ ΟΡΦΑΝΑ ΤΟ 2025!!

Ο μηνιαίος φόρος-«χαράτσι» ύψους 6% που εφαρμόζεται σε 5.000.000 συντάξεις (κύριες-επικουρικές, γήρατος, χηρείας, ορφανείας, αναπηρίας, ανασφαλιστών υπερηλίκων) θεσπίστηκε με τον ν. 4387/2016 (νόμος Κατρούγκαλου) αλλά θωρακίστηκε και γενικεύτηκε με τον ν. 4670/2020 (νόμος Βρούτση).

Ο νόμος Κατρούγκαλου 4387/2016, νομιμοποιώντας σχετική διάταξη του γ' Μνημονίου (ν. 4336/2015), επέβαλε με το άρθρο 44 ισόβιο φόρο-«χαράτσι» σε όλες ανεξαιρέτως τις καταβαλλόμενες συντάξεις! Ειδικότερα, πλην τού ότι αύξησε από 4% σε 6% την εισφορά υπέρ υγείας σε όλες τις κύριες συντάξεις, επέβαλε πρόσθετη ΝΕΑ εισφορά ύψους 6% υπέρ υγείας και σε όλες τις επικουρικές καθώς και σε όλες τις άλλες συνταξιοδοτικές παροχές!

Η στόχευση δανειστών και μνημονιακών κυβερνήσεων δεν ήταν το κόστος περίθαλψης των συνταξιούχων αφού καθ' όλον τον εργασιακό τους βίο κατέβαλλαν μεγάλη κατά μήνα αντίστοιχη εισφορά για να έχουν περίθαλψη και κατά τη διάρκεια του συνταξιοχικού τους βίου.

Αντίθετα, ο πραγματικός λόγος επιβολής τής εισφοράς υπέρ υγείας εφ'όρου ζωής είναι η φορολόγηση των συνταξιούχων όσο ζουν και η μετακύληση του κόστους λειτουργίας τού ΕΟΠΥΥ κυρίως σ'αυτούς και τις οικογένειές τους!! Αποτελεί στην ουσία ισόβιο φόρο-«χαράτσι» υπέρ ΕΟΠΥΥ!

Η γενίκευση αυτής της εισφοράς υπέρ ασθενείας (ΕΟΠΥΥ) με το άρθρο 44 του ν. 4387/2016 σε ΟΛΟΥΣ τους συνταξιούχους και σε ΟΛΕΣ τις συνταξιοδοτικές παροχές αποτελεί στην ουσία οριζόντια και αδικαιολόγητη περικοπή τους, αφού καθ'όλο τον εργασιακό τους βίο πλήρωναν αντίστοιχη εισφορά για να τύχουν υγειονομικής περίθαλψης όταν συνταξιοδοτηθούν.

Ειδικότερα, με το γ' Μνημόνιο (ν. 4336/2015) θεσπίστηκε και γενικεύτηκε με τον ν. 4387/2016 σε μόνιμη βάση:

- i) η αύξηση κατά 2% (από 4% σε 6%) της εισφοράς υπέρ υγείας

(ΕΟΠΥΥ) σε 2.800.000 περίπου κύριες συντάξεις (καταβαλλόμενες και εκκρεμούσες),

ii) η επιβολή, για πρώτη φορά, και μάλιστα αναδρομικά (από 1-7-2015), εισφοράς ύψους 6% υπέρ υγείας σε 1.300.000 επικουρικές συντάξεις (καταβαλλόμενες και εκκρεμούσες),

iii) η επιβολή διπλής εισφοράς (6% συν 6%) σε 1.300.000 συνταξιούχους που λαμβάνουν κύρια και επικουρική σύνταξη,

iv) η επιβολή εισφοράς ύψους 6% στο άθροισμα των καταβαλλόμενων συντάξεων, σε περίπτωση συρροής περισσότερων της μίας κύριων συντάξεων στο ίδιο πρόσωπο, και

v) η επιβολή για πρώτη φορά πολλαπλής εισφοράς υπέρ υγείας σε όσους λαμβάνουν ταυτόχρονα σύνταξη (ή συντάξεις) και έχουν εισόδημα από μισθωτή εργασία. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται το προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί της συντάξεως που λαμβάνουν, καθώς και επί των πάσης φύσεως αποδοχών ή επί του μηνιαίου εισοδήματός τους.

Η φορομνηστική λειτουργία τής εισφοράς ύψους 6% αναδεικνύεται περίτρανα στην περίπτωση των συντάξεων χηρείας και ορφανίας, όταν π.χ. η χήρα (πέραν της εισφοράς υπέρ υγείας ύψους 6% στη δική της σύνταξη γήρατος) καταβάλλει και πρόσθετη εισφορά ύψους 6% στη σύνταξη λόγω θανάτου τού αποβιώσαντος συζύγου της, όπως αποκαλύψαμε σε πρόσφατη έρευνά μας (βλ. άρθρο μας στην «Εφημερίδα όλων των Συνταξιούχων 60+», φύλλο 147 στις 2-3/11/2024, όπου αναφέρουμε ότι 200 εκατ. € το έτος πληρώνουν χήρες και ορφανά για τη σύνταξη των πεθαμένων συζύγων-γονέων τους).

Το ίδιο απαράδεκτο καθεστώς ισχύει και για τα ορφανά, τα οποία πληρώνουν εισφορά υπέρ υγείας από τις μικρές συντάξεις που λαμβάνουν μέχρι ορισμένης ηλικίας (18^ο ή 24^ο έτος), όταν χάνουν τον γονέα ή τους γονείς τους.

Όμως και ο νόμος Βρούτση 4670/2020, απόλυτη συνέχεια του νόμου Κατρούγκαλου 4387/2016 που τον νομιμοποιεί και τον θωρακίζει (όπως προαναφέραμε) με το άρθρο 39 επαναθέσπισε το ισόβιο «χαράτσι»-εισφορά ύψους 6% σε βάρος όλων των συνταξιούχων και όλων των συνταξιοδοτικών παροχών.

Έτσι η σημερινή κυβέρνηση της ΝΔ, όχι μόνο διατήρησε την ισόβια εισφορά 6% υπέρ υγείας που είχε επιβάλλει η προηγούμενη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, αλλά την διατήρησε και την θωράκισε νομοτεχνικά περαιτέρω, παρά τα όσα αντίθετα είχε δηλώσει προεκλογικά το 2019.

Αποκαλυπτικός είναι ο Πίνακας 1 (σελίδα 4) από τα επίσημα στοιχεία του Ενιαίου Συστήματος Ελέγχου και Πληρωμών Συντάξεων (ΕΣΕΠΣ) του Πληροφοριακού Συστήματος «ΗΛΙΟΣ» από την ΗΔΙΚΑ ΑΕ και το ΥΠΕΚΑ. Στην πλέον πρόσφατη «Μηνιαία Απεικόνιση Συνταξιοδοτικών Παροχών» που δημοσιεύουν και αφορά τον Αύγουστο 2024, αποτυπώνονται οι κρατήσεις υπέρ υγείας που ανέρχονται σε περίπου 145 εκατ. € τον μήνα, ποσό που σε ετήσια βάση (145.335.407 X 12) ανέρχεται σε 1.744.024.884 € (1.744 εκατ. €).

	Κατηγορία Συνταξιούχων	Πλήθος Συνταξιούχων	Μηνιαίο Ποσό Εισοδήματος(€)	Μέσο Εισόδημα/ Διάμεσος(€)	Κρατήσεις Υπέρ Υγείας(€)	Μέσο Εισόδημα /Διάμεσος προ φόρου(€)
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024	Γήρατος	1.900.498	2.189.126.953,89	1.151,87 / 1.079,85	122.815.688,42	1.087,25 / 1.017,92
	Θανάτου	385.456	283.436.011,33	735,33 / 628,76	15.552.546,58	694,98 / 592,59
	Αναπηρίας	175.595	124.947.499,38	711,57 / 598,37	6.382.739,33	675,22 / 565,78
	Ανασφάλιστων Υπερηλικών ΟΠΕΚΑ	14.544	5.878.764,07	404,21 / 399,54	350.159,89	380,13 / 375,57
	Λοιπά	23.932	10.323.266,46	431,36 / 399,54	234.273,54	421,57 / 399,54
	ΣΥΝΟΛΟ	2.500.025	2.613.712.495,13		145.335.407,76	

Έτσι, για το 2025 θα παρακρατηθούν από τους συνταξιούχους πάνω από 1.800 εκατ. € υπέρ υγείας, συνυπολογιζομένης και της αύξησης 2,4% που θα χορηγηθεί στις συντάξεις από 1-1-2025. Εξάλλου, το ποσό της παρακράτησης 6% από όλες τις επικουρικές συντάξεις θα ανέλθει για το 2025 πάνω από 200 εκατ. €.

Συνεπώς η παρακράτηση 6% υπέρ υγείας στους συνταξιούχους θα στοιχίσει ΜΟΝΟ για το 2025 πάνω από 2 δις €!!

Η εισφορά υπέρ υγείας ύψους 6% για όλους τους συνταξιούχους και για όλα τα είδη των συντάξεων πρέπει άμεσα να καταργηθεί.

7.ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΥΞΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ
ΧΩΡΙΣ ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΟΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ 15 ΧΡΟΝΙΑ

Οι επικουρικές συντάξεις δεν έλαβαν την αύξηση του 7,75% για το 2023. Με απόφαση της κυβέρνησης, δυστυχώς, δεν περιελήφθησαν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 18 του ν. 4997/2022. Οι συνταξιούχοι δεν έλαβαν στις επικουρικές τους συντάξεις ούτε την αύξηση 3% για το 2024, αλλά ούτε και τη μικρή αύξηση 2,4% που θα λάβουν οι κύριες από 1-1-2025.

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του Π/Σ «ΗΛΙΟΣ» από την ΗΔΙΚΑ ΑΕ για τον Αύγουστο 2024 (ως ανωτέρω) και πιο συγκεκριμένα από τον Πίνακα 4 (σελ. 7) προκύπτει ότι το πλήθος των επικουρικών συντάξεων είναι 1.358.077. Η μέση δαπάνη για την επικουρική γήρατος ανέρχεται σε 221,53 €, για την επικουρική λόγω θανάτου σε 129,12 € και για την επικουρική αναπηρίας σε 143,68 €.

B. Επικουρική	1.358.077	267.305.137,24	196,83	
Γήρατος	983.904	217.963.408,61	221,53	199,91
Θανάτου	303.522	39.190.832,39	129,12	120,74
Αναπηρική	70.650	10.150.752,71	143,68	133,20
Λοιπά	1	143,53	143,53	143,53

Οι επικουρικές συντάξεις δεν εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, αλλά αναπροσαρμόζονται με βάση ειδικό μηχανισμό που προβλέπεται στο άρθρο 6 της υπ' αριθ. 17537/989/6-5-2020 απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Καθορισμός των τεχνικών παραμέτρων σχετικά με τις παροχές του κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ» (ΦΕΚ Β 1887). Έτσι οι επικουρικές συντάξεις, που υπέστησαν μείωση κατά μέσο όρο 60-70% για 15^η χρονιά, παραμένουν στα ίδια χαμηλά επίπεδα, χωρίς καμία αύξηση ούτε το 2024!!

Γι'αυτό επιβάλλεται να ψηφιστεί άμεσα νομοθετική ρύθμιση για γενναία αύξηση των επικουρικών το 2025 και κάθε επόμενη χρονιά, όπως συμβαίνει και με τις κύριες συντάξεις. Η κυβέρνηση, σε συνεννόηση με τα λοιπά κόμματα του μνημονιακού τόξου, οφείλουν να επαναφέρουν, σε ετήσια και μόνιμη βάση, τις αυξήσεις στις επικουρικές συντάξεις.

8.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΤΩΝ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ. ΝΕΑ ΑΥΞΗΣΗ 2,7% ΑΠΟ 1-1-2025. ΣΩΡΕΥΤΙΚΗ ΑΥΞΗΣΗ 15,76% ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ2023-2025

7 στους 10 ελεύθερους επαγγελματίες χρωστούν στον ΕΦΚΑ!!

Ένας συνταγματικά ασύμβατος και κοινωνικά αδιανόητος θεσμός για σύγχρονη ευρωπαϊκή χώρα ψηφίστηκε με τον ασφαλιστικό νόμο Βρούτση (ν. 4670/2020) που, όπως έχουμε αποδείξει, αποτελεί πλήρη και απόλυτη συνέχεια του νόμου Κατρούγκαλου 4387/2016. Πρόκειται για την αυτόματη κατ'έτος, από το 2023 και μετά, αναπροσαρμογή των εισφορών για όλους τους ΜΗ μισθωτούς (ελεύθεροι επαγγελματίες, επιστήμονες, αγρότες) με βάση τον πληθωρισμό ή την ετήσια αύξηση των μισθών.

Έτσι, σύμφωνα με την πρωτοφανή αυτή ρύθμιση, -που υποτίθεται ότι ήρθε να θεραπεύσει τις αδικίες του νόμου Κατρούγκαλου που επέβαλε εισφορές με «ρήτρα εισοδήματος»-, οι προσαυξήσεις στις ασφαλιστικές εισφορές για κύρια ασφάλιση και για όλους τους ΜΗ μισθωτούς έχουν ως ακολούθως:

Από 1-1-2023	Από 1-1-2024	Από 1-1-2025 και μετά
Προσαύξηση κατά το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους.	Προσαύξηση κατά το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους.	Προσαύξηση κατ' έτος κατά το δείκτη μεταβολής μισθών
(Εκτός της εισφοράς υπέρ ανεργίας)	(Εκτός της εισφοράς υπέρ ανεργίας)	(Εκτός της εισφοράς υπέρ ανεργίας)

Η Αυτόματη Αναπροσαρμογή Εισφορών (ΑΑΕ) σε ετήσια βάση αφορά όλους τους ΜΗ μισθωτούς ασφαλισμένους (ελεύθερους επαγγελματίες, επιστήμονες, αγρότες) και ισχύει από 1-1-2023 τόσο για κύριες και επικουρικές συντάξεις, όσο και για τα εφάπαξ (όπου υπάρχουν). Η ετήσια αναπροσαρμογή των ασφαλιστικών εισφορών, τόσο για κύρια όσο και για επικουρική ασφάλιση αλλά και για εφάπαξ, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4670/2020 και ειδικότερα του άρθρου 35 παρ. 6 (κύρια ασφάλιση), του άρθρου 45 παρ. 5 (επικουρική ασφάλιση), του άρθρου 36 παρ.4 (ασφάλιση στον πρώην ΟΓΑ) και του άρθρου 31 (παροχή εφάπαξ), θα φτάσει για τα έτη 2023-2024 στο ύψος του

πληθωρισμού (για το έτος 2022 περίπου 10%) ενώ, από 1-1-2025 και για κάθε επόμενο έτος, θα ισούται με τον ετήσιο δείκτη μεταβολής των μισθών.

Οι εισφορές για 1.100.00 ελεύθερους επαγγελματίες, επιστήμονες και αγρότες αυξήθηκαν κατά 9,6% από 1-1-2023, κατά 3,46% από 1-1-2024 και επίκειται αύξηση κατά 2,7% από 1-1-2025, ήτοι συνολικά την τριετία 2023-2024-2025 κατά 15,76%.

Ειδικότερα, από την αρχή του νέου έτους οι ασφαλιστικές εισφορές των ελεύθερων επαγγελματιών, αγροτών και επιστημόνων (δικηγόροι, γιατροί, μηχανικοί) θα διαμορφωθούν ως εξής:

Μηνιαίες εισφορές ελεύθερων επαγγελματιών
κλάδου σύνταξης και ασθένειας με εισφορά ανεργίας

Ασφαλιστική Κατηγορία	2024	2025
1 ^η	248,22	254,92
2 ^η	298,87	303,86
3 ^η	352,59	362,11
4 ^η	421,78	433,17
5 ^η	503,46	517,05
6η	652,03	669,67

Μηνιαίες εισφορές αγροτών
κλάδου σύνταξης, ασθένειας και Αγροτικής Εστίας

Ασφαλιστική Κατηγορία	2024	2025
1 ^η	141,80	145,63
2 ^η	170,15	174,74
3 ^η	204,18	209,69
4 ^η	245,02	251,64
5 ^η	294,94	302,90
6η	384,56	394,94

**Μηνιαίες εισφορές δικηγόρων, γιατρών & μηχανικών
κλάδου επικουρικής ασφάλισης και εφάπαξ**

Ασφαλιστική Κατηγορία	Επικουρική ασφάλιση		Εφάπαξ	
	2024	2025	2024	2025
1 ^η	44,24	45,43	29,49	30,29
2 ^η	53,32	54,76	35,17	36,12
3 ^η	63,53	65,25	41,97	43,10

Εξάλλου, τα τελευταία επίσημα στοιχεία του ΚΕΑΟ/ΕΦΚΑ για τις οφειλές των ελεύθερων επαγγελματιών και αγροτών είναι άκρως ανησυχητικά. Κυρίως οι ελεύθεροι επαγγελματίες, αλλά και οι αγρότες, οφείλουν στον ΕΦΚΑ ποσό ίσο με το 1/4 του ελληνικού ΑΕΠ!

Ειδικότερα, πάνω από 300.000 ασφαλισμένοι σε όλα τα πρώην Ταμεία που έχουν υπαχθεί σήμερα στον ΕΦΚΑ είναι όμηροι αυτού και του ΚΕΑΟ! Οι περισσότεροι από αυτούς, ήδη σε προχωρημένη ηλικία, αδυνατούν να λάβουν σύνταξη επειδή χρωστούν στον ΕΦΚΑ ποσά άνω των 20.000 € οι ελεύθεροι επαγγελματίες, άνω των 15.000 € οι επιστήμονες και άνω των 6.000 € οι αγρότες. Μέχρι πρόσφατα, προκειμένου να τους χορηγηθεί η σύνταξη, έπρεπε να καταβάλουν εντός διμήνου ολόκληρο το υπερβάλλον ποσό (το πάνω από το οριζόμενο πλαφόν) και το εναπομείναν να συμψηφιστεί με μηνιαία περικοπή τής σύνταξής τους!

Με την ευνοϊκότερη (υποτίθεται) ρύθμιση που έγινε με το άρθρο 115 του ν. 5078/2023 (ΦΕΚ Α 211) και τη φετινή υπ' αριθ. πρωτ. 32270/17-5-2024 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 2915), το όριο οφειλής (πλαφόν) αυξήθηκε στο ποσό των 30.000 € (μη μισθωτοί) και των 10.000 € (αγρότες) με παρακράτηση του 60% της σύνταξης μέχρις ότου η οφειλή περιοριστεί στα προηγούμενα πλαφόν, δηλαδή στο ποσό των 20.000 € (μη μισθωτοί) και 6.000 € (αγρότες), αντιστοίχως.

Όμως, είναι γνωστό ότι εκατοντάδες χιλιάδες ελεύθεροι επαγγελματίες και αγρότες δεν μπόρεσαν, λόγω Μνημονίων και κορωνοϊού, να πληρώσουν τις εισφορές προς τα Ταμεία. Πολλοί από αυτούς, μάλιστα, καθώς και οι οικογένειές τους, από 1-4-2024, έχουν απωλέσει και την ασφαλιστική τους ικανότητα αφού

δεν μπόρεσαν να εξοφλήσουν ή να ρυθμίσουν τις τρέχουσες τουλάχιστον οφειλές τους. Την ανησυχητική κατάσταση επέτειναν κυρίως η θέσπιση της τεκμαρτής φορολόγησης του εισοδήματός τους καθώς και η ετήσια αύξηση των ασφαλιστικών τους εισφορών. Γι'αυτό οι οφειλές τους θα αυξηθούν στο μέλλον.

Είναι αποκαλυπτική η εικόνα των οφειλών-οφειλετών του ΚΕΑΟ που έδωσε πρόσφατα στη δημοσιότητα ο ΕΦΚΑ για το β' τρίμηνο του 2024. Σύμφωνα με την 2η Τριμηνιαία Έκθεση Προόδου έτους 2024 του ΚΕΑΟ (Απρίλιος-Ιούνιος 2024) και πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με τον Πίνακα 3 (σελίδα 7), στο τέλος Ιουνίου 2024:

-το συνολικό χρέος στο ΚΕΑΟ ήταν 48.576.693.016 €,

-οι οφειλέτες μη μισθωτοί e-ΕΦΚΑ, των τέως ΟΑΕΕ, ΟΓΑ, ΕΤΑΑ, ΕΤΑΠ-ΜΜΕ και ΕΤΕΑΕΠ και των φορέων εκτός e-ΕΦΚΑ ανέρχονταν στους 1.662.857 ασφαλισμένους και

-οι μη μισθωτοί e-ΕΦΚΑ και οι ασφαλισμένοι στον τέως ΟΓΑ, ανέρχονταν στους 1.106.389 ασφαλισμένους (835.052 + 271.337).

Πίνακας 3 Οφειλέτες / Υπόλοιπο οφειλών ανά ΦΚΑ (Τρέχον υπόλοιπο στις 30/6/2024)		
ΦΚΑ	Πλήθος Μητρώων Οφειλετών	Τρέχον Υπόλοιπο Οφειλών
e-ΕΦΚΑ Μισθωτών / τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ	549.191	24.948.764.683 €
Μη μισθωτοί e-ΕΦΚΑ	835.052	6.242.708.084 €
τ. ΟΑΕΕ	475.604	13.958.006.225 €
τ. ΟΓΑ	271.337	1.800.762.736 €
τ. ΕΤΑΑ	48.499	1.196.094.178 €
τ. ΕΤΑΠ-ΜΜΕ	407	48.018.825 €
τ. ΕΤΕΑΕΠ	32.365	329.403.776 €
Φορείς εκτός e-ΕΦΚΑ	948	52.934.508 €
ΣΥΝΟΛΟ		48.576.693.016 €

Λόγω αδυναμίας κατάρτισης του νέου δείκτη μεταβολών των μισθών από την ΕΛΣΤΑΤ, και για το έτος 2025 η αύξηση των εισφορών θα γίνει με τον ισχύοντα δείκτη τιμών καταναλωτή. Έτσι από 1-1-2025 οι ασφαλιστικές εισφορές 1.000.000 ελεύθερων επαγγελματιών-επιστημόνων-αγροτών θα αυξηθούν κατά 2,7%, όπως αποφάσισε η κυβέρνηση.

Παρά τις αντιδράσεις των οικείων επαγγελματικών οργανώσεων, η κυβέρνηση εφαρμόζει τη ρύθμιση σε δύσκολη οικονομική συγκυρία για τους ελεύθερους επαγγελματίες και αγρότες.

Η ετήσια αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών, σε συνδυασμό με την τεκμαρτή κλιμακωτή φορολόγησή τους (ν. 5073/2023), θα δημιουργήσει νέο κύμα επαγγελματικής μετανάστευσης («brain drain») και ευρεία φτωχοποίησή τους.

9.ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΙΣΟΒΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗ ΜΗΤΕΡΑ

Η έκρηξη του δημογραφικού και η κατάρρευση των γεννήσεων την περίοδο 2011-2023 επιβάλλουν την άμεση επαναχορήγηση της ισόβιας σύνταξης στην πολύτεκνη μητέρα (με 3 τέκνα και άνω)

Με το άρθρο 63 (παρ. 4) του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ Α 101) προβλέφθηκε η χορήγηση ισόβιας σύνταξης στην πολύτεκνη μητέρα, ίση προς το τετραπλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη και ανεξάρτητα από κάθε άλλο επίδομα, μισθό, σύνταξη, αμοιβή, αποζημίωση κ.λπ.

Αργότερα, με τη διάταξη του άρθρου 39 (παρ. 3) του ν. 2459/1997 (ΦΕΚ Α 17), τέθηκε ως προϋπόθεση, για τη χορήγηση της ισόβιας αυτής σύνταξης, ανώτατο όριο ετήσιου οικογενειακού εισοδήματος. Η διάταξη όμως αυτή, κατά τη Νομολογία του Συμβουλίου Επικρατείας, ήταν αντίθετη προς το άρθρο 21 παρ.2 του Συντάγματος.

Με τη διάταξη της παρ.ΙΑ υποπαρ.ΙΑ.2 περίπτωση 12 του ν. 4093/2012 η χορήγηση της ισόβιας σύνταξης πολύτεκνης μητέρας καταργήθηκε ολοσχερώς από 1-11-2012 και εντεύθεν. Η ως άνω καταργηθείσα σύνταξη αποτελούσε καθολική παροχή υπέρ όλων των πολυτέκνων και είχε θεσπιστεί ως μέτρο για την αντιμετώπιση του οξύτατου δημογραφικού προβλήματος και ως επιπλέον κίνητρο για τη δημιουργία πολύτεκνης οικογένειας.

Οι πολιτικές κατά των γεννήσεων, της οικογένειας και των γυναικών, αλλά και οι εξοντωτικές και διαρκείς περικοπές των συντάξεων, που εφήρμοσαν οι δανειστές και τα τρία μνημονιακά κόμματα εξουσίας (ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ) σε αριθμούς, παραπέμπουν σε συνθήκες πολέμου ή πολιτικές εθνικής γενοκτονίας!!

Η μείωση των γεννήσεων, κατά τα χρόνια εφαρμογής των μνημονιακών μέτρων (2011-2023), κυρίως για την οικογένεια και τα όρια ηλικίας των γυναικών, σύμφωνα με έρευνα της ΕΝΥΠΕΚΚ, δεν έχει προηγούμενο στην ιστορία της χώρας!

Ειδικότερα:

α. Και τα δεκατρία (13) χρόνια εφαρμογής των μνημονιακών μέτρων, δηλαδή τα χρόνια 2011-2023, για πρώτη φορά τα τελευταία 90 χρόνια, οι θάνατοι υπερτερούν κατά πολύ και σταθερά έναντι των γεννήσεων!

β. Συνολικά τα έτη των σκληρών μνημονιακών μέτρων (2011-2018), αλλά και τα έτη που ακολούθησαν (2019-2023), οι θάνατοι ξεπέρασαν τις γεννήσεις κατά 449.028!

γ. Το 2022 είχαμε αρνητικό ρεκόρ γεννήσεων αφού οι θάνατοι ξεπέρασαν τις γεννήσεις κατά 64.260!!

δ. Το 2023 είχαμε μόνο 72.244 γεννήσεις, δηλαδή τις λιγότερες στην ιστορία της νεώτερης Ελλάδας!!

Τα κόμματα του μνημονιακού τόξου (ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ) θα πρέπει να κατανοήσουν ότι, λόγω της εφαρμογής των δικών τους αντικοινωνικών πολιτικών επιλογών, φτάσαμε στην κατάρρευση των γεννήσεων και ότι, αν δεν στηριχθούν άμεσα και γενναιόδωρα οι γυναίκες και οι οικογένειές τους, η πληθυσμιακή συρρίκνωση, αλλά και η δημογραφική γήρανση του ελληνικού πληθυσμού, θα επιδεινωθούν επικίνδυνα, πολύ περισσότερο που από 1-1-2022 (για το Δημόσιο από 1-1-2023, κατά παράταση) καταργήθηκαν όλα τα μεταβατικά όρια και οι πρόωρες συνταξιοδοτήσεις των γυναικών.

Συνεπώς, το πρώτο μέτρο που πρέπει άμεσα να νομοθετηθεί είναι η μόνιμη επαναφορά της ισόβιας σύνταξης σε όλες τις πολύτεκνες μητέρες με τουλάχιστον τρία (3) παιδιά και άνω.

10.ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥΣ

Όπως αναλύθηκε και παραπάνω, στις συντάξεις αναπηρίας ο ν. 4387/2016 (Τσίπρα-Κατρούγκαλου) επιφύλαξε πολύ σκληρή θεσμική συμπεριφορά. Ειδικότερα στο ζήτημα καθορισμού της Εθνικής Σύνταξης, ο ν. 4387/2016 (άρθρο 7 παρ. 4) εξάρτησε το ύψος της από το ποσοστό αναπηρίας του δικαιούχου της σύνταξης!!

Έτσι ο ν. 4387/2016 ορίζει ότι στους συνταξιούχους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη λόγω ανικανότητας με ποσοστό αναπηρίας από 67% έως και 79,99%, χορηγείται το 75% της Εθνικής Σύνταξης και με ποσοστό αναπηρίας από 50% έως και 66,99%, χορηγείται το 50% αυτής. Στους συνταξιούχους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη λόγω ανικανότητας με ποσοστό αναπηρίας έως

49,99%, χορηγείται το 40% της Εθνικής Σύνταξης! Στους συνταξιούχους με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, χορηγείται το πλήρες ποσό της Εθνικής Σύνταξης.

Οι προσαρμογές αυτές δεν έχουν εφαρμογή για όσους συνταξιοδοτούνται είτε με βάση τις διατάξεις που αναφέρονται στα πρόσωπα του τέταρτου εδαφίου της παρ. 1α των άρθρων 1 και 26 του Π.Δ. 169/2007 (ΦΕΚ Α 210), είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές (όπως ισχύουν κάθε φορά), καθώς και για όσα από τα πρόσωπα αυτά συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του ν. 2084/1992.

Τα ποσοστά αναπηρίας, για τα οποία προβλέπονται μειώσεις στο ποσό της Εθνικής Σύνταξης για τους συνταξιούχους φορέων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, οι οποίοι θα λάβουν μειωμένη σύνταξη λόγω αναπηρίας, ορίζονται για το 2025 ως ακολούθως:

-συνταξιούχοι που είχαν αναπηρικό ποσοστό από 80% και άνω λαμβάνουν ολόκληρη την εθνική σύνταξη, ήτοι 436,39 € (μεικτά),

-συνταξιούχοι με ποσοστό αναπηρίας από 67% έως 79,99% λαμβάνουν το 75% της εθνικής σύνταξης, ήτοι 327,29 € (=436,39 € X 75%),

-συνταξιούχοι με ποσοστό αναπηρίας από 50% έως 66,99% λαμβάνουν το 50% της εθνικής σύνταξης, ήτοι 218,19 € (=436,39 € X 50%) και

-συνταξιούχοι με ποσοστό αναπηρίας έως 49,99% λαμβάνουν το 40% της εθνικής σύνταξης, ήτοι 174,55 € (=436,39 € X 40%).

Με την εφαρμογή της αύξησης στην εθνική σύνταξη κατά 7,75% το 2023 και κατά 3% το 2024 οι συντάξεις αναπηρίας αναπροσαρμόστηκαν, ενώ, με την αύξηση ύψους 2,4% από 1-1-2025, αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ	ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ 2022	ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ 2023 (προσαύξηση 7,75%)	ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ 2024 (προσαύξηση 3%)	ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ 2025 (προσαύξηση 2,4%)
έως 49,99% (40% εθν. σύνταξης)	153,60	165,50	170,46	174,55
50%-66,99% (50% εθν. σύνταξης)	192,00	206,88	213,08	218,19
67%-79,99%	288,00	309,60	319,62	

(75% εθν. σύνταξης)				327,29
80% και άνω (πλήρης εθν. σύνταξη)	384,00	413,76	426,17	436,39

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας (ΕΣΕΠΣ «ΗΛΙΟΣ») για τον Αύγουστο 2024, το σύνολο σχεδόν των αναπήρων-συνταξιούχων ανήκει στην κατηγορία των «φτωχών συνταξιούχων» («poor pensioners»). Πιο συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 4 (σελ. 7) της Έκθεσης η μέση δαπάνη για κύρια αναπηρική σύνταξη τον Αύγουστο 2024 ήταν 634,18 € μεικτά και για επικουρική αναπηρική 143,68 € μεικτά.

Η διαφοροποίηση του ύψους τής Εθνικής Σύνταξης ανάλογα με το ποσοστό αναπηρίας είναι μία από τις πιο σκληρές αντικοινωνικές διατάξεις του ν. 4387/2016 (άρθρο 7 παρ. 4) που διατηρήθηκε δυστυχώς σε ισχύ και με τον ν. 4670/2020. Είναι απαράδεκτο για το ελληνικό κοινοβουλευτικό σύστημα να μην μπορεί να αντιληφθεί το βαθιά αντικοινωνικό περιεχόμενο αυτής της ρύθμισης.

Η ακραία αυτή και απαξιώτικη για τους συνταξιούχους ΑμΕΑ συνανθρώπους μας διάταξη πρέπει άμεσα να καταργηθεί.

11.ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΚΑΤΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΣΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ
ΝΑ ΝΟΜΟΘΗΘΕΙ ΚΑΤΩΤΑΤΗ ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ 600 €
(ΚΑΘΑΡΑ) ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΑΤΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ 300 € (ΚΑΘΑΡΑ)!

Με το γ' Μνημόνιο (ν. 4336/2015) και πιο συγκεκριμένα με την υποπαρ. Ε.2 εδάφιο 3 (σελ. 982 ΦΕΚ) και τα τρία κόμματα του μνημονιακού τόξου (ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ) ψήφισαν την κατάργηση των κατωτάτων ορίων σε όλα τα είδη συντάξεων (γήρατος, αναπηρίας, θανάτου).

Με τον ίδιο νόμο του γ' Μνημονίου, τα κατώτατα όρια συντάξεων «πάγωσαν» μέχρι 31-12-2021 στο ύψος που βρίσκονταν στις 31-7-2015. Συγκεκριμένα η διάταξη του γ' Μνημονίου ανέφερε: «Μέχρι την 31.12.2021 τα κατώτατα όρια σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου των οργανισμών κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, όπως αυτά προβλέπονται από τις οικείες καταστατικές και γενικές διατάξεις, διατηρούνται στο ύψος που ισχύει την 31.7.2015.».

Με τον ν. 4387/2016 («νόμος Κατρούγκαλου») επαναθεσπίστηκε η κατάργηση των κατώτατων ορίων στις επικουρικές συντάξεις. Ειδικότερα το άρθρο 96 παρ. 5 αναφέρει: «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, το ΕΤΕΑ χορηγεί αποκλειστικά την επικουρική σύνταξη, όπως ρυθμίζεται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού και καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος οι διατάξεις που προβλέπουν κατώτατα όρια επικουρικών συντάξεων καταργούνται και η χορήγηση της επικουρικής σύνταξης γίνεται αποκλειστικά με τους όρους του παρόντος.».

Εξάλλου με το άρθρο 14 παρ.2α του ν. 4387/2016 «πάγωσαν» στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί στις 31-12-2014 όλες οι κύριες συντάξεις μέχρι 31-12-2018. Χαρακτηριστικά η διάταξη αυτή αναφέρει: «Μέχρι την 31.12.2018, οι συντάξεις της προηγούμενης παραγράφου συνεχίζουν να καταβάλλονται στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί κατά την 31.12.2014, σύμφωνα με τις τότε ισχύουσες διατάξεις. Ειδικά, ο υπολογισμός της κράτησης υπέρ υγειονομικής περίθαλψης διενεργείται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 30 του άρθρου 1 του Ν. 4334/2015 (Α΄ 80), όπως ισχύει.».

Αργότερα με το άρθρο 3 του ν. 4475/2017 (ΦΕΚ Α 83), τα κατώτατα όρια συντάξεων «πάγωσαν» και πάλι, μέχρι 31-12-2022.

Ο νόμος Βρούτση 4670/2020 θεώρησε δεδομένη την κατάργηση των κατώτατων ορίων στις κύριες συντάξεις που, μέχρι την ψήφιση του γ' Μνημονίου και του «νόμου Κατρούγκαλου», ήσαν τουλάχιστον κατά 100 € υψηλότερες (492 €) από τις αντίστοιχες εθνικές τού «νόμου Κατρούγκαλου» ύψους 384 και 345 €, αντίστοιχα.

Ο ν. 4670/2020 θεώρησε επίσης δεδομένη και ισχύουσα την κατάργηση των κατώτατων ορίων στις επικουρικές συντάξεις, που επέβαλε ο «νόμος Κατρούγκαλου» με τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 96, όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

Κατόπιν όλων των ανωτέρω, καλούμε την κυβέρνηση να επαναφέρει τα κατώτατα όρια στις κύριες και επικουρικές συντάξεις θεσπίζοντας αξιοπρεπή επίπεδα για όλα τα είδη των συνταξιοδοτικών παροχών. Ειδικότερα, για τα τρία (3) είδη των κύριων συντάξεων (γήρατος-αναπηρίας-θανάτου) θα πρέπει να νομοθετηθεί η κατώτατη κύρια σύνταξη στο ύψος (στην πρώτη φάση) τουλάχιστον 600 € καθαρά και η κατώτατη

επικουρική στα 300 € καθαρά, με κατ'έτος αύξηση τουλάχιστον στο ύψος τού ετήσιου πληθωρισμού τού προηγούμενου έτους.

12.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΕΚΜΑΡΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΥΣ ΥΠΕΡΗΛΙΚΕΣ

Τεκμαρτό εισόδημα και «ρήτρα διαμονής» καταδικάζουν εκατοντάδες ηλικιωμένους σε απόλυτη ένδεια!

Με τον ν. 4387/2016 (άρθρο 93) θεσπίστηκαν νέοι όροι και κριτήρια χορήγησης του «Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων» (ΕΚΑΑΥ), όπως μετονομάστηκε η «σύνταξη ανασφάλιστων υπερηλίκων» η οποία χορηγήθηκε για πρώτη φορά την 1-8-1981 και κάθε μήνα «σε Έλληνες υπηκόους και ομογενείς» επί κυβέρνησης Ανδρέα Παπανδρέου με τον ν. 1296/1982 (ΦΕΚ Α 128) που τροποποιήθηκε αργότερα με τον ν. 1422/1984 (ΦΕΚ Α 27).

Στους ανασφάλιστους υπερήλικες και σε αυτούς που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης καταβάλλεται σήμερα από τον ΟΠΕΚΑ (διάδοχος του ΟΓΑ) το «Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων» (ΕΚΑΑΥ), εφόσον πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

α.Έχουν συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας τους.

β.Δεν λαμβάνουν ή δεν δικαιούνται να λάβουν σύνταξη από το εξωτερικό ή οποιαδήποτε ασφαλιστική ή προνοιακή παροχή από την Ελλάδα, μεγαλύτερη από 397,20 € (387,90 το 2024 + 2,4% για το 2025) που είναι το πλήρες ποσό τού επιδόματος.

Σε περίπτωση που η κατά τα ανωτέρω σύνταξη ή παροχή από δημόσιο φορέα που λαμβάνουν είναι μικρότερη από το επίδομα, δικαιούνται το ποσό τής διαφοράς που προκύπτει μετά την αφαίρεση του ποσού τής σύνταξης ή παροχής που λαμβάνουν από το επίδομα. Αν το ποσό που προκύπτει είναι μικρότερο από είκοσι (20) €, δεν καταβάλλεται το επίδομα.

γ.Διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα δεκαπέντε (15) συνεχόμενα έτη, πριν από την υποβολή της αίτησης για τη λήψη του επιδόματος ή δεκαπέντε (15) έτη μεταξύ του 17ου και του 67ου έτους της ηλικίας τους, εκ των οποίων τα δέκα (10) συνεχόμενα πριν από την υποβολή της αίτησης, και εξακολουθούν να διαμένουν στην Ελλάδα και μετά τη λήψη της παροχής.

δ.Το ποσό του επιδόματος καταβάλλεται πλήρες, για όσους πληρούν

αθροιστικά τα ανωτέρω κριτήρια και έχουν συμπληρώσει στη χώρα τουλάχιστον τριάντα πέντε (35) πλήρη έτη διαμονής. Μειώνεται κατά 1/35 για κάθε ένα (1) έτος που υπολείπεται των 35 ετών διαμονής στη χώρα.

ε. Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημά τους, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημά τους, δεν υπερβαίνει το ποσό των 4.320 € ή, στην περίπτωση εγγάμων, το συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο εισόδημα, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 8.640 €.

Ο νόμος για τη χορήγηση του ΕΚΑΑΥ θέτει και περιουσιακά κριτήρια για τη χορήγησή του. Ειδικότερα:

Ως προς την ακίνητη περιουσία τού αιτούντος, η συνολική φορολογητέα αξία της δεν μπορεί να υπερβαίνει στο σύνολό της το ποσό των ενενήντα χιλιάδων (90.000) €.

Ως προς την κινητή περιουσία τού αιτούντος, το τεκμήριο αντικειμενικής δαπάνης τής κινητής περιουσίας του αιτούντος (επιβατικά ΙΧ, ΜΧ αυτοκίνητα ή και δίκυκλα) δεν μπορεί να υπερβαίνει στο σύνολό του το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) €.

Το πλήρες ποσό του μηνιαίου επιδόματος ανερχόταν σε 360 € («μικρή εθνική σύνταξη») και αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016. Έτσι, μετά την αύξηση κατά 7,75% το 2023, έφτασε στα 372,30 € ενώ από 1-1-2024 με την αύξηση κατά 3%, το συγκεκριμένο επίδομα ανήλθε σε 383,46 € (μεικτά) και από 1-1-2025 με την αύξηση κατά 2,4% θα ανέρχεται σε 392,66 €.

Το επίδομα αυτό καταβάλλεται σε μηνιαία βάση για όσους δικαιούχους κάνουν αίτηση από την 1η του επόμενου της υποβολής της αίτησης μήνα. Εκκρεμείς αιτήσεις σε οποιοδήποτε στάδιο διοικητικής διαδικασίας, εξετάζονται υπό το πλαίσιο του ν. 4670/2020.

Ποσά συντάξεων που εισπράχθηκαν μέχρι τη διακοπή τής παροχής τού ανασφάλιστου υπερήλικα (π.χ. υποπαρ. ΙΑ.6 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012) δεν αναζητούνται.

Οι ανασφάλιστοι υπερήλικες που ελάμβαναν ήδη, πριν τον ν. 4387/2016, παροχή από τον ΟΓΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1296/1982 (όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του ν. 4093/2012), εξακολουθούν να λαμβάνουν την παροχή.

Μετά από όσα εκτέθηκαν παραπάνω και τη δημοσιοποίηση των δύο τεκμηριωμένων απόψεων του Συνήγορου του Πολίτη για το ζήτημα αυτό, καλούμε την κυβέρνηση να καταργήσει τη ρήτρα του τεκμαρτού εισοδήματος και τη ρήτρα της μόνιμης και νόμιμης διαμονής των 35 ετών, προκειμένου να τύχουν του επιδόματος περισσότεροι φτωχοί συνάνθρωποί μας οι οποίοι σήμερα ζουν σε συνθήκες απόλυτης ή σχετικής ένδειας.

13.ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΝΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΜΕ 30 ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΙ ΑΝΩ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΩΝ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ-ΔΙΑΔΟΧΙΚΕΣ-ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Για πέμπτη χρονιά δεν έχει ολοκληρωθεί ο επανυπολογισμός και η απόδοση τόσο της νέας σύνταξης όσο και των αναδρομικών για 500.000 συνταξιούχους ή τους κληρονόμους τους που είχαν ασφάλιση άνω των 30 ετών. Επίσης καθυστερεί απαράδεκτα η καταβολή της αύξησης για όσους κατέβαλλαν κατά τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές ή είχαν ενταχθεί στα βαρέα.

Οι «παλαιές» συντάξεις (πριν τον Μάιο 2016) έχουν χαρακτηριστεί από τη Διοίκηση του ΕΦΚΑ και την ηγεσία του ΥΠΕΚΑ ως «σύνθετες». Σύμφωνα με πρόσφατη ανακοίνωση του ΥΠΕΚΑ, το λογισμικό έχει ολοκληρωθεί αλλά η εκκρεμότητα μέχρι σήμερα παραμένει μεγάλη εις βάρος της κατηγορίας αυτής των συνταξιούχων, οι οποίοι ευλόγως αναμένουν τα αναδρομικά και μάλιστα έντοκα, από την ημερομηνία υποβολής της αίτησής τους.

Απαίτηση των συνταξιούχων είναι επίσης να ολοκληρωθεί άμεσα η προσμέτρηση και να χορηγηθούν τα αναλογούντα αναδρομικά σε όσους («παλαιούς» και «νέους» συνταξιούχους) ασφαλίστηκαν με καθεστώς παράλληλης ή διαδοχικής ασφάλισης. Και στις περιπτώσεις αυτές με εκκρεμούσες αρκετές χιλιάδες αιτήσεις, η δικαιολογία τον τελευταίο καιρό από ΕΦΚΑ και ΥΠΕΚΑ είναι η απουσία του αντίστοιχου λογισμικού.

Επιπροσθέτως, το πρόβλημα είναι μεγάλο και στο ζήτημα της εκκαθάρισης των 30.000 περίπου «διεθνών» συντάξεων αφού εκκρεμούν αιτήσεις για χορήγηση της αντίστοιχης σύνταξης ακόμη και από το 2016!!

Μέχρι τώρα, όπως υποστηριζόταν, έλειπε το απαραίτητο λογισμικό. Έπρεπε όμως να συμπληρωθεί επίσης και το νομοθετικό πλαίσιο. Αυτό συντελέστηκε με τις διατάξεις των άρθρων 139-145 του ν. 4808/2021, αλλά ο αριθμός των εκκρεμών συντάξεων (κυρίως επικουρικών) είναι ακόμη πολύ υψηλός. Η εκκρεμότητα αυτή δηλώνει τις εγγενείς αδυναμίες των αρμοδίων φορέων κι έχει δημιουργήσει μεγάλη δυσαρέσκεια σε χιλιάδες συνταξιούχων και τις οικογένειές τους.

Σε κάθε περίπτωση, οι ασφαλισμένοι και οι συνταξιούχοι που αναμένουν πολλά χρόνια την έκδοση συνταξιοδοτικής απόφασης ή τον επανυπολογισμό της σύνταξής τους, έχουν τώρα τη δυνατότητα να διεκδικήσουν αποζημίωση από τον e-ΕΦΚΑ για την καθυστέρηση της απόφασης που τους αφορά, σύμφωνα με την πολύ σημαντική απόφαση 3388/2023 του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών που δικαίωσε ασφαλισμένη και υποχρέωσε τον e-ΕΦΚΑ να της καταβάλει αποζημίωση ύψους 5.500 € επειδή τα αρμόδια όργανά του καθυστέρησαν την έκδοση συνταξιοδοτικής απόφασης.

14.ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΟΩΡΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΑΝΕΞΑΙΡΕΤΩΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ (ΚΥΡΙΩΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ) ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Την 1-1-2023 χιλιάδες γυναίκες (κυρίως) και άνδρες, ασφαλισμένοι του Δημοσίου, έχασαν οριστικά το δικαίωμα να συνταξιοδοτηθούν προ του 62ου έτους ηλικίας και καλούνται να εργαστούν παραπάνω έως και 7 χρόνια για μειωμένη σύνταξη ή έως και 12 για πλήρη!

Η κυβέρνηση ψήφισε τη διάταξη του άρθρου 20 του ν. 4997/2022 (ΦΕΚ Α 219), με την οποία καταργούνται οι πρόωρες συνταξιοδοτήσεις στο Δημόσιο (στον ιδιωτικό τομέα έχουν ήδη καταργηθεί), εφαρμόζοντας πιστά τον νόμο του γ' Μνημονίου (ν. 4336/2015) της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ!!

Κατά συνέπεια, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις ισχύει εφεξής ο γενικός κανόνας: ή στα 62 έτη με 40 χρόνια ασφάλισης (12.000 ημέρες εργασίας) ή στα 67 έτη με τουλάχιστον 15 έτη ασφάλισης (4.500 ημέρες εργασίας). Η δυνατότητα συνταξιοδότησης με μειωμένη σύνταξη στο 62ο έτος ηλικίας και με 15 έτη ασφάλισης, εξακολουθεί να υπάρχει.

Από την εξέλιξη αυτή πλήττονται κυρίως οι γυναίκες ασφαλισμένες. Οι πρόωρες συνταξιοδοτήσεις, που ίσχυαν για δεκαετίες, τούς παρείχαν την ευκαιρία και την ασφάλεια τού συνδυασμού τού βιοπορισμού και της μέριμνας για την οικογένεια. Δυστυχώς, τα προσεχή χρόνια, θα οδηγηθούμε σε κατάρρευση των γεννήσεων και σε έκρηξη τού δημογραφικού, κυρίως λόγω της κατάργησης όλων των πρόωρων συνταξιοδοτήσεων και την κατάργηση της ισόβιας σύνταξης στην πολύτεκνη αγρότισσα. Σύμφωνα με μελέτη μας, οι πρόωρες συνταξιοδοτήσεις τα τελευταία χρόνια κρατούσαν σε υψηλά επίπεδα τα ποσοστά των γεννήσεων, όπως πρώτη απέδειξε η ΕΝΥΠΕΚΚ με την από 25-3-2021, αλλά και με την από 9-6-2023 δημοσίευσή της.

Γι'αυτό η κυβέρνηση, σε συνεργασία με τα άλλα κόμματα του μνημονιακού τόξου, που κατήργησαν από κοινού τις πρόωρες συνταξιοδοτήσεις των γυναικών με το γ' Μνημόνιο (ν. 4336/2016) αλλά και των ανδρών, και λαμβάνοντας υπόψη το μέγα δημογραφικό ζήτημα της χώρας, να ξαναθεσπίσει σύγχρονο και ευρύ πλαίσιο πρόωρων συνταξιοδοτήσεων για όλους τους ασφαλισμένους γονείς και κυρίως για τις γυναίκες σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

15.ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΛΟΓΩ ΘΑΝΑΤΟΥ ΣΤΟΝ ΕΠΙΖΩΝΤΑ ΣΥΖΥΓΟ-ΤΕΚΝΑ

ΧΩΡΙΣ ΠΕΡΙΚΟΠΗ Η ΣΥΝΤΑΞΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΙΑ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ

ΧΩΡΙΣ ΠΕΡΙΚΟΠΗ Η ΣΥΝΤΑΞΗ ΧΗΡΕΙΑΣ ΕΑΝ Η ΧΗΡΑ/ΧΗΡΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ

Αναφορικά με τις συντάξεις λόγω θανάτου που δικαιούται ο επιζών ή διαζευγμένος σύζυγος, αρχικά ο νόμος Κατρούγκαλου 4387/2016 όριζε στο άρθρο 12 (παρ.4 περ.Βα), όπως ήδη αναφέραμε, ότι το συνολικό ποσό τής σύνταξης λόγω θανάτου τού επιζώντος ή και του διαζευγμένου συζύγου δεν μπορεί να υπολείπεται («κατώτατο όριο») του ποσού τής εθνικής σύνταξης που αντιστοιχεί σε 20 έτη ασφάλισης.

Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 «5.α) Στον επιζώντα σύζυγο καταβάλλεται ολόκληρη η σύνταξη για μία τριετία από την

πρώτη του επομένου του θανάτου μήνα. β) Μετά την πάροδο της τριετίας, αν ο επιζών εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή, καταβάλλεται, αναλόγως της χρονικής διάρκειας της εργασίας ή αυτοαπασχόλησης, το πενήντα τοις εκατό (50%) της σύνταξης, η οποία δεν μπορεί να υπολείπεται των κατώτατων ορίων των περιπτώσεων α', β' και γ' της υποπαραγράφου Β' της παραγράφου 4. γ) Εάν ο επιζών σύζυγος, κατά την ημερομηνία θανάτου, είναι ανάπηρος σωματικά ή πνευματικά σε ποσοστό 67% και άνω, λαμβάνει ολόκληρη τη σύνταξη, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η αναπηρία του, ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων.».

Ακολούθησε ο «βελτιωτικός» ν. 4611/2019, όπως προαναφέραμε, στο άρθρο 19 του οποίου ορίστηκε ότι οι συντάξεις λόγω θανάτου μειώνονται μετά την παρέλευση τριετίας από τη λήψη της σύνταξης στο 50% (από 70% που ίσχυε), αν η χήρα ή ο χήρος εργάζεται ή συνταξιοδοτείται! Στην ουσία, μετά τα τρία χρόνια ο χήρος/η χήρα λαμβάνει μόνο το 35% της σύνταξης του αποβιώσαντος (το 25% στο Δημόσιο). Αν ο χρόνος ασφάλισης του θανόντος ήταν μικρότερος των 20 ετών, το ως άνω ποσό βαίνει μειούμενο κατά 1,25% για κάθε έτος ασφάλισης που υπολείπεται μέχρι την 20ετία. Για χρόνο ασφάλισης μικρότερο των 15 ετών, το ποσό που δικαιούται ο επιζών ή και ο διαζευγμένος σύζυγος δεν μπορεί να υπολείπεται τού ποσού των 360 € μεικτά (τότε κατώτατο όριο).

Με τον ν. 5006/2022 (ΦΕΚ Α 239) έγινε αναπροσαρμογή του κατωτάτου ορίου σύνταξης λόγω θανάτου. Ειδικότερα το άρθρο 33 ορίζει: «Το συνολικό ποσό της σύνταξης λόγω θανάτου του επιζώντος ή/και του διαζευγμένου συζύγου, δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού της εθνικής σύνταξης του άρθρου 7 του παρόντος νόμου που αντιστοιχεί σε είκοσι (20) έτη ασφάλισης. Εάν ο χρόνος ασφάλισης του θανόντος είναι μικρότερος των είκοσι (20) ετών, το ως άνω ποσό βαίνει μειούμενο κατά 1,25% για κάθε έτος ασφάλισης που υπολείπεται των είκοσι (20) ετών και μέχρι τη συμπλήρωση δεκαπέντε (15) ετών ασφάλισης. Για χρόνο ασφάλισης μικρότερο των δεκαπέντε (15) ετών, το ποσό της σύνταξης λόγω θανάτου του επιζώντος ή/και του διαζευγμένου συζύγου δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού των τριακοσίων εξήντα (360) ευρώ. Το ποσό του κατώτατου ορίου του προηγούμενου εδαφίου αναπροσαρμόζεται με βάση την παρ. 4 του άρθρου 14. Τα ποσά των προηγούμενων εδαφίων επιμερίζονται μεταξύ επιζώντος και διαζευγμένου συζύγου, σύμφωνα με τα ποσοστά που

προβλέπονται στην υποπερίπτωση β' της περίπτωσης Α' της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.».

Με βάση την ανωτέρω διάταξη, λόγω της αναπροσαρμογής του κατώτατου ορίου της σύνταξης λόγω θανάτου με βάση το συντελεστή της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 και με βάση την αύξηση της εθνικής σύνταξης από 1-1-2025 ύψους 2,4%, ισχύει ότι:

Από 1-1-2025, με την αύξηση της εθνικής σύνταξης σε 436,39 € (μεικτά) για 20 έτη ασφάλισης και σε 403,42 € (μεικτά) για 15 έτη ασφάλισης, αναπροσαρμόστηκαν αναλογικά και οι συντάξεις χηρείας. Το συνολικό ποσό της σύνταξης λόγω θανάτου τού επιζώντος ή και του διαζευγμένου συζύγου δεν μπορεί να υπολείπεται («κατώτατο όριο») του ποσού της εθνικής σύνταξης που αντιστοιχεί σε 20 έτη ασφάλισης.

Το κατώτατο όριο σύνταξης λόγω θανάτου για τα έτη 2022-2025 αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

Κατώτατο όριο σύνταξης λόγω θανάτου

Έτη ασφάλισης θανόντος	Έως 31-12-2022	2023	2024	2025
20 και άνω	384 €	413,76 €	426,17 €	436,39 €
19 έτη	376,32 €	405,48 €	417,64 €	427,66 €
18 έτη	368,64 €	397,20 €	409,12 €	418,93 €
17 έτη	364,03 €	392,23 €	404 €	413,69 €
16 έτη	359,48 €	387,33 €	399 €	408,57 €
Μέχρι 15 έτη	355 €	382,50 €	393,97 €	403,42 €

Σημειώνεται ότι και για συντάξεις που λαμβάνουν διαφορά κατώτατου ορίου, η αύξηση από 1-1-2025 υπολογίζεται κατ' αρχήν στο πραγματικό ποσό της σύνταξης (εθνική και ανταποδοτική). Η νέα διαφορά κατώτατου ορίου από 1-1-2025 υπολογίζεται με βάση το ανωτέρω αυξημένο κατώτατο όριο.

Επομένως, και οι συντάξεις λόγω θανάτου, μετά την πρώτη τριετία καταβολής, καταλαμβάνονται από την αύξηση των συντάξεων, λαμβάνοντας υπόψη και την αύξηση του κατώτατου ορίου της σύνταξης.

Γι'αυτό επιβάλλεται η κυβέρνηση να νομοθετήσει άμεσα και αναδρομικά (τουλάχιστον από το 2016) τη χορήγηση στο 100% της σύνταξης λόγω θανάτου του/της επιζώντα/επιζώσας συζύγου ή πατέρα/μητέρας εφ'όρου ζωής και χωρίς καμία απολύτως περικοπή με τη συμπλήρωση της τριετίας. Επιπλέον πρέπει να επαναθεσπιστεί το δικαίωμα της χήρας ή του χήρου να επιλέγει την υψηλότερη σύνταξη μεταξύ των δύο (εξ ιδίου δικαιώματος και λόγω θανάτου).

16.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ «ΠΟΙΝΗΣ» («ΠΕΝΑΛΤΙ») ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΟ 30% ΤΗΣ ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΤΟ 62^ο ΕΤΟΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Ο ν. 4387/2016 επέβαλε και για την εθνική σύνταξη την εξοντωτική ισόβια ποινή («πέναλτι») ύψους 30% για όσους/όσες αναγκάζονται ή αποφασίζουν να εξέλθουν με μειωμένη σύνταξη στο 62ο έτος ηλικίας.

Πιο συγκεκριμένα η παρ.3 του άρθρου 7 του ν. 4387/2016 ορίζει ότι: «3.Το ποσό της εθνικής σύνταξης μειώνεται αναλογικά στις περιπτώσεις καταβολής μειωμένης σύνταξης εξ ιδίου δικαιώματος, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Η κατά τα ανωτέρω μείωση της εθνικής σύνταξης, προκειμένου για τους ασφαλισμένους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος, ανέρχεται σε 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται για τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης.».

Έτσι, από 1-1-2025 η μειωμένη εθνική σύνταξη με 20 χρόνια ασφάλισης από 298,31 € αυξάνεται στα 305,46 €, ενώ η μειωμένη με 15 χρόνια ασφάλισης από 268,49 € αυξάνεται στα 274,93 €. Η εξέλιξη της μειωμένης σύνταξης από το 2022 μέχρι και 31-12-2024 αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ			
	ΠΟΣΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ 2022	ΠΟΣΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ 2023	ΠΟΣΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ 2024	ΠΟΣΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ 2025
15	241,92	260,67	268,49	274,93
16	247,30	266,46	274,45	281,03
17	252,67	272,25	280,41	287,13
18	258,05	278,05	286,39	293,26
19	263,42	283,84	292,35	299,36
20	268,80	289,63	298,31	305,46

Η «τιμωρητική» αυτή διάταξη επιβάλλεται άμεσα να καταργηθεί.

17.ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΛΗΡΟΥΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΤΟΥΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ
ΜΕ 15 Ή 20 ΕΤΗ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ

Σύμφωνα με την ακραίας βαρβαρότητας διάταξη της παρ.2 άρθρου 7 του ν. 4387/2016, η πλήρης εθνική σύνταξη καταβάλλεται στους ομογενείς από Αλβανία και χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης με 40 χρόνια μόνιμης και νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα. Το ποσό της εθνικής σύνταξης των ομογενών-συνταξιούχων λόγω γήρατος μειώνεται κατά 1/40 για κάθε χρόνο που υπολείπεται των 40 ετών διαμονής τους στην Ελλάδα.

Με το άρθρο 73 του ν. 4915/2021 (ΦΕΚ Α 63), η πλήρης εθνική σύνταξη των ομογενών θα καταβάλλεται πλέον με 30 χρόνια μόνιμης και νόμιμης διαμονής στη χώρα.

Οι διατάξεις αυτές, που αφορούν το ύψος της εθνικής σύνταξης των ομογενών μας (ΜΟΝΟ από Αλβανία και χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης), είναι αντίθετες στο Σύνταγμα (άρθρο 22 παρ. 5), τη ΔΣΕ 102/1952 «περί ελαχίστων ορίων της Κοινωνικής Ασφάλειας» και τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς με αριθ. 883/2004 και 987/2009.

Την απάνθρωπη αυτή ρύθμιση σε βάρος φτωχών ανθρώπων ομογενών μας που έχουν εργαστεί και με βάση το κριτήριο της Ασφάλισης, διατήρησε σε ισχύ δυστυχώς και ο νόμος Βρούτση 4670/2020.

Στο ίδιο μήκος κύματος, με μικρή βελτίωση για το ζήτημα που αντιμετωπίζουν οι ομογενείς μας, η σημερινή κυβέρνηση της ΝΔ με τον νόμο Χατζηδάκη 4915/2022 (άρθρο 73) μείωσε τα έτη για πλήρη εθνική σύνταξη από τα 40 στα 30. Η νέα διάταξη του άρθρου 73 του νέου ν. 4915/2022, όπως και η προηγούμενη του άρθρου 7 του ν. 4387/2016, εισάγουν το πρόσθετο στοιχείο της κατοικίας στον υπολογισμό της εθνικής σύνταξης.

Όμως, και η νέα διάταξη παραβιάζει ευθέως:

-το άρθρο 22 (παρ. 5) του Συντάγματος,

-τη Διεθνή Σύμβαση Εργασίας 102/1952 «περί ελαχίστων ορίων της Κοινωνικής Ασφάλειας» και

-τους Κανονισμούς 883/2004 ΚΑΙ 987/2009 της Ε.Ε., όπως επισημαίνει και ο Συνήγορος του Πολίτη στην ιστορική του Έκθεση με αριθμό 267731/3209/21-1-2020.

Ως εκ τούτου, γίνεται σαφές ότι η κυβέρνηση, αλλά και τα κόμματα της Αντιπολίτευσης οφείλουν να ψηφίσουν το συντομότερο διάταξη που να παρέχει το δικαίωμα σε όλους ανεξαιρέτους τους ασφαλισμένους, ΚΑΙ τους ομογενείς μας από όλες τις χώρες τού κόσμου, να λαμβάνουν πλήρη εθνική σύνταξη ή μειωμένη εθνική σύνταξη και μάλιστα αναδρομικά και έντοκα, όπως λαμβάνουν πλήρη σύνταξη όσοι ασφαλίστηκαν για 20 χρόνια (6.000 ένσημα) ή 15 χρόνια αντίστοιχα, αλλά διέμεναν μόνιμα στη χώρα μας. Οποιαδήποτε άλλη επιλογή, θα κριθεί από τα Ελληνικά ή Ευρωπαϊκά Δικαστήρια ως αντισυνταγματική και αντίθετη στις Διεθνείς Συμβάσεις και Ευρωπαϊκές Οδηγίες, σύμφωνα και με την απόλυτα τεκμηριωμένη Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη.

Από 1-1-2025 η εθνική σύνταξη των ομογενών μας με 30 χρόνια μόνιμης και νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα ανέρχεται από 426,16 € (μεικτά) σε 436,40 € (μεικτά).

18.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΥ-ΒΡΟΥΤΣΗ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΕΙ ΤΟ ΕΦΑΠΑΞ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ ΑΠΟ 1-1-2014 ΚΑΙ ΜΕΤΑ

Με το άρθρο 31 ν. 4670/2020 (νόμος Βρούτση) και το άρθρο 35 του ν. 4387/2016 (νόμος Κατρούγκαλου), από 1-1-2014 και για όλα τα επόμενα χρόνια και μέχρι τη συνταξιοδότηση του ασφαλισμένου, καταργήθηκε η ανταποδοτικότητα του εφάπαξ. Συνεπώς, για κάθε έτος μετά το 2014, θα καταβάλλονται μόνο άτοκες οι εισφορές!

Η μείωση τού εφάπαξ ανέρχεται έως και 500 € για κάθε έτος από το 2014 και μέχρι το έτος συνταξιοδότησης. Είναι γεγονός ότι και ο λόγος αυτός συνετέλεσε στη μαζική συνταξιοδότηση πολλών εργαζομένων τα τελευταία χρόνια, κυρίως το 2021 και το 2022.

Χαρακτηριστική είναι η υπ'αριθ. Φ80020/ΟΙΚ.12029/Δ16/310/29-4-2020 Υπουργική Απόφαση, που ενημερώνει Υπηρεσίες και ασφαλισμένους για τη μεγάλη κατ'έτος μείωση τού εφάπαξ από 1-1-2014!!

Έτσι, σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο Βρούτση (που διατήρησε σε ισχύ την απαράδεκτη διάταξη του νόμου Κατρούγκαλου), το εφάπαξ ενός υπαλλήλου-

στρατιωτικού-ιδιωτικού υπαλλήλου που συνταξιοδοτήθηκε το 2024, αποτελείται από δύο ξεχωριστά τμήματα:

α)ένα τμήμα για τα έτη μέχρι 31-12-2013 που είναι το ανταποδοτικό (μέχρι και το 2013 υπολογίζεται με το 60% τού μέσου όρου των μηνιαίων αποδοχών της πενταετίας 2009-2013 επί τα έτη ασφάλισης έως το 2013) και

β)ένα τμήμα για τα έτη από το 2014 έως το 2024 (έτος συνταξιοδότησης), που αποτελείται μόνο από τις εισφορές τής περιόδου 2014-2024 χωρίς τόκο!!

Οι μεγάλοι χαμένοι των νόμων Κατρούγκαλου-Βρούτση είναι όσοι έχουν λίγα χρόνια ασφάλισης πριν το 2014 και τα περισσότερα μετά το 2014!

Είναι αυτονόητο ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία (νόμοι Κατρούγκαλου-Βρούτση), όσοι εργαζόμενοι εισήλθαν στην αγορά εργασίας μετά την 1-1-2014, θα λάβουν ως εφάπαξ ΜΟΝΟ τις εισφορές που έχουν καταβάλλει και μάλιστα άτοκα!! Γι'αυτό επιβάλλεται η διάταξη του άρθρου 31 του ν. 4670/2020, που διατήρησε σε ισχύ το άρθρο 35 του ν. 4387/2016, να καταργηθεί άμεσα.

19.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ «ΡΗΤΡΑΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΜΟΥ» ΓΙΑ ΤΑ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ

Με τη διάταξη του άρθρου 11 (παρ. 3) του πρωτομνημονιακού ν. 3863/2010 (ΦΕΚ Α 115), οι δανειστές της χώρας απαίτησαν και η τότε κυβέρνηση ΓΑΠ δέχτηκε να αυξάνονται τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης από 1-1-2021 και ανά τριετία μέχρι το 2060 με σημείο αναφοράς το 65^ο έτος ηλικίας και με βάση τη μεταβολή τού προσδόκιμου ζωής τού πληθυσμού ολόκληρης της χώρας.

Με το γ' Μνημόνιο (ν. 4336/201594) που ψήφισαν και τα πέντε τότε κόμματα των Μνημονίων (ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ, ΑΝΕΛ, ΠΟΤΑΜΙ) και σε υλοποίηση της πιο πάνω διάταξης του ν. 3863/2010, αυξήθηκε το γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησης στο 67^ο έτος, αλλά ταυτόχρονα επαναθεσπίστηκε η «ρήτρα προσδόκιμου» από 1-1-2024 για αύξηση των ορίων ηλικίας ανά τριετία, όμως αυτή τη φορά μετά το 67^ο έτος ηλικίας.

Ειδικότερα, η διάταξη του ν. 4336/2015 (υποπερ.Ε3. σελ. 982), που θέσπισε την ανά τριετία αύξηση των ορίων ηλικίας πάνω από το 67^ο έτος και με βάση το προσδόκιμο ζωής τού γενικού πληθυσμού, ανέφερε επί λέξει τα εξής:

«1.α) Από 1.1.2022 τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος πλήρους σύνταξης λόγω γήρατος για κάθε κατηγορία ασφαλισμένων, των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας της Ελλάδος, ορίζονται το 62ο έτος της ηλικίας (με 40 έτη ή 12.000 ημέρες ασφάλισης) και το 67ο έτος της ηλικίας (με 4.500 ημέρες ή 15 έτη ασφάλισης), **με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του ν. 3863/2010 (Α' 115)**. β) Από 1.1.2022 ως όριο ηλικίας συνταξιοδότησης για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος μειωμένης σύνταξης λόγω γήρατος, όπου αυτή προβλέπεται σύμφωνα με τις ισχύουσες γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας της Ελλάδος, ορίζεται το 62ο έτος της ηλικίας με 4.500 ημέρες ή 15 χρόνια ασφάλισης.».

Όλες οι πρόωρες συνταξιοδοτήσεις, σε εφαρμογή της παραπάνω διάταξης του ν. 4336/2015, τελικά καταργήθηκαν από 1-1-2023 με το άρθρο 20 του ν. 4997/2023, όπως αναλύουμε παρακάτω

Η αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης με τον ν. 4336/2015 έως επτά (7) έτη, είναι η μεγαλύτερη που έχει γίνει ποτέ στην Ευρώπη και ισχύει από 1-1-2023. Καμιά χώρα στην ΕΕ σήμερα δεν έχει σε ισχύ γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησης το 67^ο έτος!!

Σύμφωνα με συγκριτικές δημοσιεύσεις, η ασφαλιστική «μεταρρύθμιση» του 2015 ανέβασε τη χώρα μας στην 1^η θέση κατάταξης των χωρών με τα υψηλότερα γενικά όρια ηλικίας συνταξιοδότησης από 1-1-2022 (βλ. «Βήμα της Κυριακής» στις 13-6-2021 με τον εκεί αναφερόμενο πίνακα). Επίσης η Ελλάδα συμπεριλαμβάνεται στις πρώτες πέντε χώρες στον κόσμο με τα μεγαλύτερα ηλικιακά όρια συνταξιοδότησης στις γυναίκες.

Τέλος, η κατάργηση όλων των πρόωρων συνταξιοδοτήσεων από 1-1-2023, που πλήττει κυρίως τις γυναίκες ασφαλισμένες ενόψει και της όξυνσης του δημογραφικού ζητήματος στη χώρα μας, είναι ακραία συντηρητική πρωτοβουλία που έλαβαν οι μνημονιακές κυβερνήσεις και υλοποίησαν όλα τα μνημονιακά κόμματα που ψήφισαν τους ηλικιακούς πίνακες του γ' Μνημονίου (ν. 4336/2015).

Μετά από όσα αναπτύχθηκαν παραπάνω, μπορούν να υποστηριχθούν και τα παρακάτω:

α) Ισχύει ακόμη και σήμερα ο ν. 3863/2010 (άρθρο 11 παρ. 3) που προβλέπει την ανά τριετία αύξηση των ορίων ηλικίας μέχρι το 2060! Η σχετική

διάταξη διατηρήθηκε σε ισχύ με τον ν. 4336/2015 (υποπερ. Ε.3, σελ. 982) είναι διαρκής και δύσκολα καταργήσιμη χωρίς την προηγούμενη συμφωνία των δανειστών.

β) Η αύξηση των ορίων ηλικίας έχει άμεσα και ευθέως εξαρτηθεί από την προϊούσα μείωση των συνταξιοδοτικών δαπανών από τα τρία Μνημόνια (νόμοι 3845/2010, 4046/2012 και 4336/2015) καθώς και τους νόμους Κατρούγκαλου και Βρούτση (ν. 4387/2016 και ν. 4470/2020 αντιστοίχως) μέχρι το 2060!

γ) Μόνη προϋπόθεση για να αυξάνονται ανά τριετία τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, με όριο αναφοράς το 67^ο έτος και όχι το 65^ο, όπως λανθασμένα υποστηρίζουν ορισμένοι κυβερνητικοί παράγοντες και ειδικοί επιστήμονες, είναι η αύξηση του προσδόκιμου του γενικού πληθυσμού της χώρας την τριετία που προηγείται του έτους αύξησης των ορίων συνταξιοδότησης, όπως ορίζεται σε όλους τους ανωτέρω νόμους.

Έτσι, την 1-1-2024 δεν αυξήθηκαν τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης όπως ορίζει ο νόμος, επειδή, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, κατά την προηγούμενη τριετία 2021-2023, δεν αυξήθηκε το προσδόκιμο του ελληνικού πληθυσμού, αλλ' αντιθέτως μειώθηκε λόγω των πολλών θανάτων ηλικιωμένων συνανθρώπων μας και της κατάρρευσης των γεννήσεων κατά την περίοδο 2011-2023, η οποία είναι πρωτοφανής στην ιστορία της νεώτερης Ελλάδας (βλ. ανάλυσή μας στην «Εφημερίδα των Συνταξιούχων 60+», φύλλο 122/11-5-2024).

δ) Για να αυξηθούν τα όρια ηλικίας από 1-1-2027, όπως προβλέπει ρητά ο ν. 4336/2015, πρέπει κατά την τριετία 2024-2026 να αυξηθεί το προσδόκιμο του γενικού πληθυσμού.

Επομένως, για να αποφευχθεί η αύξηση των συνταξιοδοτικών ορίων ηλικίας στην Ελλάδα (τα οποία είναι τα υψηλότερα στην Ευρώπη και μέσα στα πέντε υψηλότερα στον κόσμο, όπως προαναφέρθηκε), πρέπει να καταργηθεί άμεσα η διάταξη του ανωτέρω ν. 4336/2015 που προβλέπει την αύξηση των ορίων ηλικίας πέραν του ισχύοντος γενικού ορίου (67^ο) και τη συσχέτισή τους με τη μείωση των συνταξιοδοτικών δαπανών.

Αν αυτό δεν συμβεί, είναι σίγουρο ότι μετά την 1-1-2027, αναλόγως και του προσδόκιμου ζωής, τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης -μετά από πίεση και

αρμοδίων διεθνών οργανισμών (ΟΟΣΑ)¹- θα αυξηθούν δυστυχώς κατά πολύ πάνω από το 67^ο έτος.

Γι'αυτό η κυβέρνηση οφείλει να καταργήσει άμεσα τις ανωτέρω κοινωνιοκτόνες διατάξεις.

20.ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΡΗΤΡΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΟΛΟ ΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΒΙΟ

Ο ν. 4670/2020 διατήρησε και ενίσχυσε τον θεσμό τής ανταποδοτικής σύνταξης με βάση τις αποδοχές τού συνόλου τού εργασιακού βίου, όπως πρωτοθεσπίστηκε με τον ν. 4387/2016.

Αυτός ο θεσμός είναι η εφαρμογή τού απόλυτου νεοφιλελευθερισμού στο Ελληνικό Σύστημα Συντάξεων. Πρόκειται περί μιας ακραίας νεοφιλελεύθερης αρχής-«θεσμού» που οδηγεί σε δραστική μείωση τής συντάξεως. Σύμφωνα με υπολογισμούς της ΕΝΥΠΕΚΚ, μετά το 2028 ο μέσος όρος ειδικά των νέων κύριων συντάξεων που προέρχονται κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα, θα ανέρχεται σε 700-800 €. Καταλυτικά θα επηρεαστούν οι μελλοντικές συντάξεις λόγω των χαμηλών μισθών, κυρίως του 1/3 του εργατικού δυναμικού που σήμερα ασχολείται στις ποικιλώνυμες μορφές εργασιακής ευελιξίας.

Αυτή την αρχή προσπάθησε να επιβάλλει η Θάτσερ στο Ηνωμένο Βασίλειο αλλά εν τέλει υποχώρησε υπό την πίεση των γενικευμένων απεργιών και τής μεγάλης κοινωνικής αναταραχής που δημιουργήθηκε, κάτι που επαναλήφθηκε, και για την ίδια αιτία, με τον ασφαλιστικό νόμο Μακρόν (βλέπε την ανάλυσή μας «Ελλάς-Γαλλία-Συμμαχία», φύλλο 66 στις 15-16/4/2023).

Αυτή την ακραία νεοφιλελεύθερη ασφαλιστική αρχή συμφώνησε με τους δανειστές, δυστυχώς, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ το 2015. Η αρχή αυτή στην ουσία ακυρώνει όλα τα συστήματα που ισχύουν στις ευρωπαϊκές χώρες και ίσχυαν και στη χώρα μας πριν το γ' Μνημόνιο (ν. 4336/2015) και τον ν. 4387/2016. Δηλαδή, αντί του «μισθού αναφοράς» τού τελευταίου μήνα ή χρόνου ή, εν πάση περιπτώσει, τής καλύτερης πενταετίας, ο ν. 4387/2016 και τώρα το γνήσιο «τέκνο» του, ο ν. 4670/2020, επιμένει ως βάση υπολογισμού τής σύνταξης να

¹ Βλέπε την από 13-12-2023 Έκθεση του ΟΟΣΑ «Pensions at a glance, 2023, OECD and G20 Indicators», διαθέσιμη στην ιστοσελίδα <https://www.oecd.org/publications/oecd-pensions-at-a-glance-19991363.htm>

λαμβάνεται ο μέσος μισθός τού συνόλου του εργασιακού βίου από το 2002 μέχρι το έτος υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης.

Με αυτό το νεοφιλελεύθερο και ετεροχρονισμένο τέχνασμα, οι συντάξεις μειώνονται δραστικά αφού, στα κύρια ευρωπαϊκά συστήματα μισθοδοσίας και ασφάλισης, οι καταληκτικοί μισθοί είναι πάντα οι πιο ώριμοι, οι πιο υψηλοί κι επομένως αποδίδουν μεγαλύτερη σύνταξη.

Ο θεσμός τού «μέσου μισθού» τού συνολικού εργασιακού βίου είναι αυστηρά δομική δημοσιονομική και περιοριστική παράμετρος για τις συντάξεις και τις κρατικές ασφαλιστικές δαπάνες. Ο νόμος Βρούτση, όχι μόνο διατήρησε τον θεσμό τής σύνταξης με βάση ολόκληρο τον εργασιακό (ασφαλιστικό) βίο, αλλά και τον ενίσχυσε θεσμικά, αφού στη διάταξη του άρθρου 24 (παρ. 2α) ορίζεται ότι: *«Ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους σύνταξης κύριας ασφάλισης εξ ιδίου δικαιώματος, ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου. Ο μέσος αυτός όρος υπολογίζεται ως το πηλίκο της διάρθρωσης του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών δια του συνολικού χρόνου ασφάλισής του. Ως σύνολο μηνιαίων αποδοχών που έλαβε ο ασφαλισμένος νοείται το άθροισμα των μηνιαίων αποδοχών που υπόκεινται σε εισφορές, καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου.»*.

Ο υπολογισμός των συνταξίμων αποδοχών ολόκληρου του εργασιακού βίου, -με δεδομένες τις ισχύουσες, ακόμη, διατάξεις του Εργατικού Δικαίου για την εξέλιξη και ωρίμανση των μισθών, για το ύψος της τελικής σύνταξης-, οδηγεί στην ουσία στη μείωση των συντάξεων.

Τα παραπάνω είκοσι (20) κωδικοποιημένα αιτήματα των συνταξιούχων, των ασφαλισμένων και εν τέλει ολόκληρης της κοινωνίας, προς την κυβέρνηση και τα άλλα πολιτικά κόμματα, απαιτούν άμεσα λύση. Οι συνταξιούχοι μας έχουν δικαίωμα σε αξιοπρεπή και ανθρώπινη διαβίωση.

Η κυβέρνηση και οι ηγεσίες των πολιτικών κομμάτων, κυρίως εκείνων του μνημονιακού τόξου (ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ), έχουν ηθικό χρέος να τα

ικανοποιήσουν αναγνωρίζοντας την αρπαγή τού μόχθου τους, την πρωτοφανή λεηλασία των συντάξεών τους και τη φτωχοποίηση εκατομμυρίων εξ αυτών.

Αλέξης Μητρόπουλος (Καθηγητής ΕΚΠΑ-Πρόεδρος ΕΝΥΠΕΚΚ)

Αγγελική Α. Μητροπούλου (Διδάκτωρ-Δικηγόρος)